

RandKrant

MAANDBLAD VOOR DE INWONERS VAN DE VLAAMSE RAND

december 2009 | jaargang 13 | #11

‘Rechten interesseerde mij niet’

Chris Van den Weyngaert
rechter aan het Internationaal Strafhof

Open ruimte linken aan verstedelijking

Tom Troch:
‘Faciliteiten niet geregeld?
Geen goed beleid mogelijk’

Nederlandstaligen
gevoeliger voor taalgebruik

Toekomstbeeld voor een leefbare Rand

+ AGENDA

**Jef Demedts
speelt Picasso**
striptease van een genie

i

Dirk Volckaerts was negen jaar hoofdredacteur van het weekblad Brussel Deze Week. Momenteel werkt hij voor het Bureau voor Officiële Publicaties van de Europese Gemeenschappen in Luxemburg.

Minderheden

In de cafetaria op het werk, waar we met 27 verschillende nationaliteiten bij elkaar zitten, gaat de Italiaanse kok regelmatig op de exotische toer, in het besef dat niet alleen de liefde van de man, maar ook de vriendschap der volkeren door de maag gaat. En dus krijgen we, ter bevordering van het wederzijdse respect, regelmatig gerechten als koeientong op Transsylvanische wijze, gekonfijte visogen of Beierse bloedsoep voorgeschoteld. Die middag stond een bekend gerecht op het menu. Stoofvlees. *Carbonades à la flamande*.

Ik zat aan tafel met twee Duitse collega's. 'Waarom', vroeg *der Horst*, 'heet dit *carbonades à la flamande*? Wat is hier Vlaams aan?' 'Het diepbruine kleurtje', antwoordde *der Rüdiger* olijk. 'Zucht', zei ik. Het is een bekend gegeven: Vlaanderen heeft in het buitenland te vaak een rotreputatie. Zijn standpunten en beleidsmaatregelen stuiten soms op onbegrip. Vlaanderen verkoopt (zich) niet goed. En dat is niet, zo heb ik gemerkt, omdat die expats het Nederlands niet machtig zouden zijn en zich enkel door Franse desinformatie zouden laten manipuleren. Neen, *der Rüdiger* bijvoorbeeld heeft jaren in Brussel gewerkt en in Kraainemle gewoond, hij las *Randkrant* en *Brussel Deze Week*, frequenteerde een Vlaams lief en bestelde zijn varkensvlees in het Nederlands. Hij was goed geïnformeerd en heeft altijd zo correct mogelijk de beleefde geïntegreerde uitgehangen. 'En toch', zei hij, 'begreep – en begrijp – ik er niets van. Niet de krampachtige en defensieve houding van de Vlaamse overheid, niet de arrogante toon van de Franstalige partijen en hun gestook in de Rand. Soms denk ik dat het probleem onoplosbaar is. En dat het enkel dankzij de nieuwe inwijkelingen zal zijn dat de toestand

in de Rand zich op termijn zal normaliseren. De meesten stellen zich immers taalneutraal op, terwijl jullie elkaar maar blijven jennen.'

Mijn protest tegen zoveel simplisme ging grotendeels verloren in het gejoel van mijn tafelgenoten die van een verse portie frieten werden voorzien. 'Het probleem met jullie Belgen', ging *der Horst* verder, 'is dat niemand zich als een welopgevoede minderheid wil gedragen. De Franstaligen in het federale land: een minderheid. De Vlaamse Brusselaars: een minderheid. De Franstaligen in het Vlaams Gewest: een minderheid. De Nederlandstaligen in de facilititeitengemeenten: een minderheid. België is een verzameling van minderheden die mekaar de duvel aandoen.' Het gesprek kabbelde verder in andere richtingen: het Molotov-von Ribbentrop-pact, de ruimtelijke ordening van Berchtesgaden, enzovoort.

Maar, zo moest ik toegeven, ergens hebben mijn Duitse collega's een punt. Ons minderhedenbeleid rammelt, zowel op federaal, gewestelijk als gemeenschapsvlak. Overal worden er op rechten gestaan en aan plichten verzaakt. Ons federalisme is niet af, de communautaire dialoog is in een loopgravenoorlog verzand. De grootmoedigheid lijkt zoek. En oplossingen verder af dan ooit tevoren. Is alles dan kommer en kwel? 'Neen', meende *der Horst*. 'De enige minderheid die zich in België een beetje gedraagt, is de Duitse.' 'En dat is geen toeval, want Duitsers zijn altijd een voorbeeldige minderheid geweest', sprak *der Rüdiger*, en hij proestte het uit.

TEKST Dirk Volckaerts ■ FOTO Filip Claessens

i

Reacties? Mail naar randkrant@derand.be

inhoud

13

AGENDA BINNENIN

Een stevig stukje park

De dreven en vijvers van het Park van Tervuren ademen nog steeds de grandeur van de 19e eeuw uit. Tijd voor een winterwandeling.

24

© FC

© RJ

12 'Kwalitatieve open ruimte linken aan verstedelijking'

'De tegenstelling stad versus platteland is achterhaald. De verstedelijking zet zich door. Daarom moeten we inspanningen doen om de open ruimte te versterken', zegt Nico Bogaert van de Vlaamse Landmaatschappij Vlaams-Brabant.

DE

23 Stoomcursus voor jong, muzikaal talent

Wat is het geheim van Jasper Erkens, Andes, Bodyspasm, Ballroomquartet, Larsson? Rockvok. De provinciale muziekwedstrijd bewijst eens te meer dat er heel wat jong muzikalent in onze regio rondloopt.

26 Faciliteiten niet geregeld? Geen goed beleid mogelijk

Zoals afgesproken bij de vorming van de provinciale coalitie geeft gedeputeerde Tom Troch (SP.A) de fakkel door aan Elke Zelderloo (CD&V). In zijn afscheidsinterview noemt hij een kat een kat.

FR

06 vanassetotzaventem

24 opstap

25 huizentuinen

26 natuurlijk

29 restaurant

30 beeldverhaal

32 gemengdegevoelens

colofon

RandKrant verschijnt maandelijks op 176.000 exemplaren voor de inwoners van de Vlaamse Rand rond Brussel. Het is een uitgave van de Vlaamse Gemeenschap en de provincie Vlaams-Brabant | Realisatie vzw 'de Rand' | Hoofredactie Geert Selleslach | Eindredactie en coördinatie Ingrid Laporte | Vormgeving Jansen & Janssen, Gent | Fotografie Filip Claessens en Kris Mouchaers | Druk A. De Cuyper-Robberecht, Zele | Redactieadres Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel, tel 02-767 57 89, fax 02-767 57 86, e-mail randkrant@derand.be, website www.derand.be | Verantwoordelijke uitgever Jan de Bock, Ministerie van de Vlaamse Gemeenschap, Boudewijnlaan 30, 1000 Brussel | Uit in de Rand wordt gerealiseerd met de financiële steun van de provincie Vlaams-Brabant en de Vlaamse Gemeenschap.

Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel

Een toekomstbeeld voor een le

Waar zullen we wonen, werken en ontspannen? Hoe zullen we ons verplaatsen? Hoe zal de ruimtelijke ordening in de Rand evolueren? Cruciale vragen waarover we ons binnenkort tijdens het openbaar onderzoek over het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel zullen kunnen uitspreken.

TEKST Karla Goetvinck ■ FOTO Filip Claessens

De Vlaamse overheid gaf de studiegroep Omgeving de opdracht een rapport te maken over het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel (vsgb). Het eindrapport is klaar. We bekijken samen met Paul Wuillaume van de studiegroep Omgeving en Geert Mertens van de Vlaamse overheid hoe de Vlaamse Rand ruimtelijk zal evolueren.

Geert Mertens: 'De afgelopen jaren hebben we alle belanghebbende partijen rond de tafel gebracht om na te denken over de toekomst van deze regio. Er was nood aan een hernieuwde en samenhangende visie op het gebied. De ideeën over het gewestplan Halle-Vilvoorde-Asse blijven uiteraard belangrijk: de groene gordel, het inperken van de verstedelijking, de bekommernis om de kwaliteit van de open ruimte. Maar dat plan, dat alle bestemmingen bepaalt tot op kadasterniveau, is meer dan dertig jaar oud. We moesten het opnieuw bekijken. In het verleden moesten we ook te veel gelegenheidsbeslissingen nemen. Over veel van die afwijkingen op het gewestplan kun je je afvragen of ze ingebed waren in een visie op die ruimte.'

Paul Wuillaume: 'Op dertig jaar verandert de maatschappij. Actuele uitdagingen zijn bijvoorbeeld milieu en mobiliteit, domeinen waar het ruimtelijke beleid toch een invloed op heeft.'

Geert Mertens: 'Het was niet makkelijk om samen met alle partners op het terrein een lijn uit te stippelen die iedereen kan aanvaarden en wil uitvoeren. Het hergebruik van de ruimte van oude bedrijventerreinen in de zuidelijke kanaalzone en in de omgeving van Vilvoorde en Machelen is bijvoorbeeld geen geringe opgave. Daar heb je partners voor nodig die dat proces aansturen. En middelen uiteraard. Hetzelfde geldt voor de inrichting en ontsluiting van de open ruimte. Je moet dus iedereen meekrijgen om te beletten dat het bij een plan blijft.'

Van bij de eerste vermelding, ondertussen dertien jaar geleden, in het ontwerp van ruimtelijk structuurplan was er heel wat protest tegen het zogenaamde Grootstedelijk Gebied Brussel. Ondertussen zijn er een paar naamsveranderingen gebeurd en is het gebied ingeperkt. Is er ook inhoudelijk bijgestuurd? Zal het gebied verstedelijkt worden op basis van dit plan?

Geert Mertens: 'Het beleid voor Antwerpen, Gent of andere steden is veel meer gericht op

Leefbare Vlaamse Rand

ontwikkeling. In het VSGB is het beleid meer kwaliteitsgericht, veel voorzichtiger, met de nadruk op de bescherming van de open ruimte. De uitbreidingsvoorstellen zijn heel beperkt. Economische actoren vroegen 600 tot 800 ha bedrijventerreinen, maar daarvoor was er echt geen draagvlak. Momenteel zitten we met 150 ha uitbreiding, zeer kleinschalige initiatieven waar geen open ruimte voor moet wijken.'

'Belangrijk was dat we niet vertrokken zijn vanuit een dogma van *we moeten zo veel van dit en zo veel van dat* realiseren. Nee, in de eerste plaats hebben we naar de ruimtelijke kwaliteiten en ontwikkelingsmogelijkheden op het terrein gekeken. Die zijn dikwijls zeer verschillend, want de Rand is geen homogeen gebied. Vilvoorde en Zaventem zijn in het verleden al verstedelijkt, andere gebieden hebben nog een landelijk en open karakter. En die kwaliteiten hebben we willen behouden en versterken.'

'Cruciaal was om daarvoor een draagvlak te vinden bij de lokale actoren. Daar liggen heel wat gevoeligheden. Zo is er bijvoorbeeld bij veel gemeentebesturen de vrees voor verfransing. Maar tegelijkertijd willen gemeenten ook hun eigenheid kunnen ontwikkelen. Dat is een moeilijke evenwichtsoefening.'

De bedoeling van de Groene Gordel was de verstedelijking en de verfransing tegen te gaan door te beletten dat er open ruimte werd aangesneden en er flatgebouwen bijkwamen. Sommigen vrezen dat die politiek met het VSGB wordt opgegeven. Is die vrees terecht?

Geert Mertens: 'Het is nooit de bedoeling geweest om open ruimte aan te snijden of om flatgebouwen te bouwen. De vrees voor een overlegproces begrijp ik, want je weet niet altijd waar je zal uitkomen. Die bekommernis is heel goed verwoord door de gemeenten en door een aantal actoren waaronder vzw 'de Rand'. De Vlaamse Regering heeft daar ook rekening mee gehouden. Zo beklemtoonde ze in haar oriëntering dat er enkel over het optrekken van het aantal bouwlagen kan worden nagedacht op plaatsen waar er historisch al meer bouwlagen zijn. Het gaat dan bovendien nooit over een hoog flatgebouw. We hebben voortdurend rekening gehouden met die vrees, maar ik weet niet of we hem hebben kunnen wegnemen. Alle rapporten staan open en bloot op een website. Iedereen kan ze dus lezen.'

Paul Guillaume: 'De Groene Gordel is een zeer krachtige term die al lang meegaat en een politieke betekenis heeft gekregen. Het is moeilijk om duidelijk te maken dat je nu een andere term gebruikt die minder vertrouwd is en misschien ook een andere connotatie heeft, maar dat je het concept behoudt.'

Er komen minstens 6000 nieuwe woningen bij. Ook een aantal nieuwe verbindingen. Zullen Brussel en de Rand op den duur ruimtelijk samensmelten? Nu kan je op veel plaatsen nog duidelijk zien of je in de Rand of in Brussel bent.

Geert Mertens: 'Dat mag zeker niet veranderen. We zijn net uitgegaan van de eigenheid en de plaatselijke kenmerken van de Rand. Vilvoorde ziet er bijvoorbeeld heel anders uit dan Dilbeek. Daarom leggen we in Vilvoorde de nadruk op het hergebruik van oude ruimten. In Dilbeek schrappen we een aantal woonuitbreidingsgebieden omdat de eigenheid daar ligt in de nog aanwezige open ruimte, vaak tussen het bestaande bebouwde weefsel. De 6000 nieuwe woningen zullen vooral bijkomen in de ruimte die daar in het gewestplan al voor toegewezen is. We hebben nagegaan of hiermee aan de vraag van de plaatselijke bevolking beantwoord werd. Want als er geen plaats meer is voor de volgende generatie, is dat dan geen probleem?'

'Dat er in de zuidelijke kanaalzone een aantal verbindingen worden voorgesteld, heeft te maken met de leefbaarheid van dat gebied. Daar liggen bedrijventerreinen van oudsher verweven in het woongebied. Het vrachtverkeer rijdt er dwars door de woonkernen. Om dat op te vangen hebben we uitzonderlijk enkele nieuwe wegen voorgesteld. We zullen zien of het MER zich daar gunstig over uitsprekt.'

Paul Guillaume: 'Ik wil benadrukken dat de leefbaarheid van de regio heel belangrijk is. Dat gaat zowel over economische leefbaarheid, kwaliteit van de ruimte, als over woonaanbod. Die 6000 nieuwe woningen lijkt veel, maar het gaat over heel wat gemeenten en het is gespreid over een lange termijn. De leefbaarheid heeft ook te maken met reconversie. Is het leefbaar om verlaten of vervuilde bedrijventerreinen zomaar te laten liggen? Die leefbaarheid bestaat er ook in om open ruimte te beschermen. Die leefbaarheid bestaat erin om een goede verkeersstructuur te ontwikkelen. Het plan is een evenwichtsoefening, waarvan we hopen dat het coherent is en beantwoordt aan de lokale behoeften.'

Ben je tevreden met het eindrapport?

Paul Guillaume: 'Ja, want ik heb het gevoel dat het verhaal in grote lijnen klopt.'

Geert Mertens: 'Het overleg is moeilijk gestart, maar uiteindelijk wilde iedereen toch deelnemen en werkte niemand met een verborgen agenda. Ik wil iedereen bedanken voor die openheid.'

Paul Guillaume: 'Natuurlijk zullen we pas echt tevreden zijn als hier verder aan gewerkt wordt. Dit rapport is nog maar een begin. De open ruimte kwalitatief verbeteren, de reconversie op gang laten komen, de mobiliteitsproblemen aanpakken, dat is eigenlijk het doel van het verhaal.'

i

Het Vlaams Strategisch Gebied rond Brussel omvat delen van Asse, Beersel, Dilbeek, Drogenbos, Grimbergen, Kraainem, Machelen, Sint-Pieters-Leeuw, Tervuren, Vilvoorde, Wemmel, Wezembeek-Oppeem en Zaventem. Momenteel wordt het Gewestelijk Ruimtelijk Uitvoeringsplan (GRUP), een plan dat gedeeltelijk het gewestplan zal vervangen, en het bijhorende Milieu Effectenrapport (MER) voorbereid. Het openbaar onderzoek volgt nadien.

EN Viable future for the Vlaamse Rand

'Our frame of reference was the identity and local characteristics of the Rand.' So says the final report on the VSGB (Flemish Strategic Area around Brussels), which paints a picture of what the futures holds in store for land-use planning in the Vlaamse Rand. 'Focusing on the need to protect open spaces and guarantee a good standard of living in this region also applies to economic viability, spatial quality and the supply of housing', according to Geert Mertens from the Flemish Authorities and Paul Guillaume from the Omgeving study group. 'It was vital to find a degree of support among the local stakeholders. There are a lot of sensitivities to contend with, such as the concern many local authorities have about Frenchification. However, municipalities also wish to develop their distinctive characteristics. Quite a difficult balancing act.' The report now has to be put into practice. 'The story of how to adopt a quality-based approach to land-use planning is only just beginning.'

Nieuw wandelpad

ZAVENTEM De gemeente Nossegem heeft er een nieuw wandelpad bij. 'Het Noskoem wandelpad is er gekomen dankzij een samenwerking tussen de Wandelvrienden van Nossegem en het gemeentebestuur', legt Eva Bruyninckx van de dienst Cultuur uit. 'De naam van het pad verwijst naar de smalle voetgangersweg die in de volksmond be-

kend staat als *Noskoem wegske*. Noskoem is dialect voor Nossegem. Het wandelpad is acht kilometer en loopt tussen de velden in Zaventem en Nossegem. Vliegtuigliefhebbers kunnen op heel wat plaatsen op het pad landende vliegtuigen zien.' Het Noskoem wandelpad is bewegwijzerd en vertrekt aan het kerkplein in Nossegem. ■ TD

Een decreet interpret

FACILITEITENGEMEENTEN Het communautaire kot was weer even te klein nadat het Vlaams parlement op 21 oktober het zogenaamde *interpretatieve decreet Van Dijk* had goedgekeurd. Dit decreet maakt de Vlaamse Gemeenschap bevoegd voor de Franstalige basisscholen in de faciliteitengemeenten. De bevoegdheid hierover is al jaren een discussiepoint tussen Vlamingen en Franstaligen. Sinds de invoering van de faciliteiten in 1963 zijn faciliteitengemeenten verplicht om basisonderwijs in de andere landstaal in te richten wanneer minstens 16 gezinshoofden daar om vragen. Volgens de wet moeten de leerlingen het Frans als moedertaal hebben en in een faciliteitengemeente wonen. De controle daarop (de taalinspectie) is een federale bevoegdheid. De pedagogische inspectie gebeurde tot nu door de Franse Gemeenschap. Volgens Vlaanderen is dit strijdig met de grondwet, die stelt dat enkel de Vlaamse Gemeenschap bevoegd is voor

Kantoren in Kasteel Rattendaal

SINT-PIETERS-LEEUV De Kasteelhoeve van Rattendaal is omgevormd tot een kantorencomplex van 1600 vierkante meter. Het historische gebouw dateert uit de 12e eeuw. 'Het was een huzarenstukje om de moderne infrastructuur die een kantorencomplex nodig heeft te integreren en tegelijk het historische karakter van de kasteelhoeve zoveel mogelijk te bewaren', vertelt eigenaar André Adams. 'Ik denk dat we aardig in ons opzet geslaagd zijn. De restauratie zelf duurde amper twee jaar; er was vijf jaar nodig om de hele papierwinkel af te handelen. De volgende fase van het herwaarderingspro-

ject van Rattendaal is het omvormen van het oorspronkelijke woonhuis in drie moderne lofts.' Het restauratieproject wordt beschouwd als een schoolvoorbeeld van de herbestemming van zonevreemde, historisch waardevolle gebouwen waarbij het erfgoed behouden wordt en een nieuwe functie krijgt. Aan de kasteelhoeve van Rattendaal komt een uniek kunstwerk van Luc Van Ruysevelt dat naar de familie Adams verwijst. De kunstenaar maakte onder meer gebruik van de oude acht meter hoge bliksemafleider van de hoeve en oud ijzer van het laatste karniel. ■ TD

demaand ▶

In **Beersel** krijgt het OCMW tegen 2011 een nieuw onderdak. Momenteel verblijven de diensten van het OCMW in het oude gemeentehuis van Huizingen, dat gerenoveerd zal worden. ▶ De provincie Vlaams-Brabant ondersteunt elk jaar een aantal projecten rond tewerkstelling, wonen en opvang van mensen

met een handicap. In Halle-Vilvoorde krijgen elf instellingen een subsidie. Het grootste bedrag, meer dan 60.000 euro, gaat naar De Kerselaar in **Overijse**. ▶ De Marnixring, een serviceclub die de Nederlandse taal en cultuur promoot, heeft een erepenning uitgereikt aan Remi Vermeiren, de oprichter van

de denkgroep De Warande. ▶ De boerenmarkt in **Dilbeek** is de eerste boerenmarkt van Vlaanderen die door Het Vlaams Centrum voor Agro- en Visserijmarketing (VLAM) het label van erkend verkooppunt van hoeveproducten krijgt. ▶ Staatssecretaris van Mobiliteit Etienne Schouppe (CD&V) wil strenger optreden te-

eteren

onderwijs in Vlaanderen. Bovendien betaalt Vlaanderen jaarlijks ruim 9 miljoen euro voor de bewuste scholen, maar ze kan niet controleren wat daarmee gebeurt. Omdat meer dan tien jaar onderhandelen tussen de ministers van Onderwijs niets opleverde, legde Kris Van Dijck (N-VA) zijn voorstel van decreet neer. Drie belangenconflicten van de Franse Gemeenschap, de Franse Gemeenschapscommissie (Cocof) en het Waalse Gewest verhinderden een definitieve stemming van het decreet. Tot nu. Dit nieuwe decreet betekent dat de scholen voortaan de Vlaamse eindtermen moeten volgen en onderworpen zijn aan de Vlaamse pedagogische inspectie. In het Frans weliswaar, want de faciliteiten blijven behouden. Franstalige politici vrezen dat dit decreet de eerste stap is naar het sluiten van de scholen. Ze hebben aangekondigd een klacht neer te leggen bij het Grondwettelijk Hof. Volgens Kris Van Dijck is het niet de bedoeling om de scholen te

sluiten, wel om hun leerlingen beter te integreren in de Vlaamse Gemeenschap. Vlaams minister van Onderwijs Pacal Smet (SP.A) en onderwijsspecialist Georges Monard roepen op om de inspectie in gezamenlijk overleg tussen Franstaligen en Nederlandstaligen te doen. ■ KG/GS

Zeg het met een gedicht

ZAVENTEM De leerlingen van de tweede graad van het Atheneum en het ZAVO in Zaventem en de leerlingen van de gemeentelijke academie hebben de voorbije weken een workshop poëzie gekregen. Ze werden daarbij begeleid door professionele schrijfdocenten van de vzw Jeugd en Poëzie. 'We willen de jongeren laten proeven van poëzie en experimenteren met hun eigen taal', zegt initiatiefneemster en schepen van Cultuur Ingrid Holemans (Open vld). 'De leerlingen worden gestimuleerd om hun gedachten en gevoelens uit te drukken. Hopelijk leren ze zo dat poëzie niet moeilijk of saai hoeft te zijn. Jongeren worden elke dag, vaak zonder ze het weten, geconfronteerd met poëzie, bijvoorbeeld via de rapmuziek. Het resultaat van al hun poëtisch werk wordt gebundeld in een avondvullende poëzieshow. Op 27 februari 2010 brengen de leerlingen hun mooiste teksten op het podium van het gemeentelijk auditorium', besluit de schepen. ■ TD

Ziektepreventie gebundeld

HALLE-VILVOORDE Het lokaal gezondheidsoverleg, kortweg Logo, van Pajottenland/Zennevallei en Centrum zijn gefusioneerd. Dat gebeurde omdat de overheid besliste om de 26 Logo's in Vlaanderen terug te brengen tot 15. Het nieuwe Logo heet Zenneland. Coördinator Gerlinde Huybrecht: 'Ons werkgebied is het arrondissement Halle-Vilvoorde min Kampenhout, maar plus Tervuren, alles samen 35 gemeenten. Gezien de Zenne door

de uithoeken van de regio loopt, kozen we voor de naam Zenneland. We zijn op twee na de grootste van de vijftien Logo's in Vlaanderen. Het lokaal gezondheidsoverleg werkt rond ziektepreventie en gezondheids promotie. We willen mensen attent maken op gezond eten en regelmatig bewegen. Ook lanceren we elk jaar een campagne rond de vaccinatie tegen de griep. We werken ook rond borstkanker screening en valpreventie.' ■ TD

gen mensen die piloten proberen te verblinden met laserpennen. Dit jaar zijn er op de luchthaven van **Zaventem** al drie incidenten met laserpennen geweest. ▶ Raadslid Agnes Fieremans (Open vld) wil in **Asse** ter hoogte van Koereit een uitkijkpost laten bouwen. Bij heldere hemel zou je de haven van Antwerpen kunnen

ontwaren. ▶ Recent onderzoek in de Zennebeemden in **Drogenbos** heeft aangetoond dat er opnieuw meer vis zit in de Zenne. ▶ Het Onze-Lieve-Vrouwcollege van **Vilvoorde** schaarft zich met de opening van een wereldwinkel achter de principes van eerlijke wereldhandel en mag zich voortaan Fair Trade-school noe-

men. ▶ **Beersel** wil de Beemd in Huizingen opnieuw bebossen. ▶ In **Hoeilaart** moet een bijkomend wachtbekken in een 22 hectare groot gebied aan de Jan Lindtsstraat overtollig water bufferen bij hevige regenval. ▶ Ook in **Kraainem** wil het gemeentebestuur een waterbekken in laag Kraainem bouwen. ▶ Uit cijfers

blijkt dat vorig schooljaar bijna 7500 mensen in Vlaams-Brabant een cursus volgden in het Huis van het Nederlands. Dat zijn er bijna honderd meer dan het jaar voordien en 1500 of 23 procent meer dan twee jaar geleden. ▶ Ook de muzieacademies in onze regio doen het goed. De academies van **Alseberg** en

MEISE In het natuurgebied De Beemden is Natuurpunt begonnen met de aanleg van drie nieuwe poelen. 'Dat brengt het totaal op zeven', zegt Frank Vermoesen, voorzitter van Natuurpunt Meise. 'De Beemden is altijd een heel vochtig gebied geweest. Het vormt een waardevolle biotoop voor waterdieren. Maar door de jarenlange vervuiling van de Molenbeek, die door de Beemden stroomt, zijn veel waterdieren verdwenen. Dankzij de poelen verbetert de biodiversiteit en worden

amfibieën zoals salamanders, kikkers en watervogels aangetrokken.' Het gaat inmiddels ook iets beter met de waterkwaliteit van de Molenbeek zelf. 'Door de werken van Aquafin wordt het afvalwater en het regenwater gescheiden en wordt het water zuiverder. Maar er moet nog een grote inhaalbeweging gebeuren', meent Frank Vermoesen. 'Langzaam zou er opnieuw leven moeten ontstaan in de Molenbeek.' ■ TD

Extra geld voor jeugd huizen

FACILITEITENGEMEENTEN Geert Bourgeois (N-VA), Vlaams minister bevoegd voor de Rand, trekt een half miljoen euro uit voor jeugdinfrastructuur in de faciliteitengemeenten. 'Het jeugdwerk is, na jaren van bewuste verwaarlozing door de gemeentebesturen, een prioriteit in mijn beleid. De Frans-talige meerderheden in de faciliteitengemeenten boycotten al jaren het Vlaamse verenigingsleven. Ik geef dit signaal om aan te tonen dat wij geen communautaire disputen mogen uitvechten op de kap van de jeugd', zegt de minister. 'Ik maak geld vrij voor de aankoop van gebouwen waar een jeugdhuis kan worden ingericht. De eerste prioriteit is het zoeken van een nieuwe locatie voor het jeugdhuis Animoro in Sint-Genesius-Rode.' Dat klinkt als muziek in de oren bij het bestuur van het bewuste jeugdhuis. 'We klagen de penibele situatie van Animoro al jaren aan en zijn vanzelfsprekend erg blij met dit nieuws', reageert Peter

Leeshuisjes op speelplaats

WEMMEL De vrije basisschool Sint-Jozef in de Pastorijstraat is gestart met een origineel project rond taalstimulering. 'Op de speelplaats hebben we een aantal *huisjes* geplaatst. Het gaat om houten blokhuutjes waar de kleuters al spelend met elkaar in contact kunnen komen en zo hun taalvaardigheid aanscherpen', legt directrice Karien Roels uit. 'De huisjes hebben ook een tweede functie. Niet elk kind wil tijdens de speeltijd voetballen of rondlopen. Kinderen die liever rustig ergens gaan zitten, kunnen terecht in de huisjes. Leerlingen van het zesde leerjaar lezen er tijdens de speeltijd verhaaltjes voor. Zo willen we het gebruik van het Nederlands op de speelplaats stimuleren.'

De geest van Arman

BEERSEL Brouwerij Drie Fontein en uit Beersel lanceerde onlangs zijn Armand'Spirit, een eau-de-vie op basis van oude geuze. Het drankje werd geboren uit het drama dat de brouwerij van Armand De Belder een half jaar geleden trof. 'Eind mei is mijn totale voorraad oude geuze van zo'n 50.000 liter, die op flessen lag te fermenteren, verloren gegaan. Een kaptotte thermostaat had het pakhuis omgetoverd in een sauna', vertelt brouwer Armand De Belder. Het voortbestaan van een van de laatste artisanale geuzebrou-

Dilbeek hebben nog nooit zoveel leerlingen geteld. ► De tweede rit in de volgende Ronde van Frankrijk start in **Tervuren** en doet een aantal gemeenten in de Rand aan, onder andere **Meise**, als een eerbetoon aan Eddy Merckx die volgend jaar 65 jaar wordt. ► Jef Heyvaert uit **Meise** schreef een boek over de gebeurtenissen in

zijn gemeente tijdens de Tweede Wereldoorlog. ► Maar liefst 95 procent van de jobs die in **Zaventem** worden aangeboden, worden ingevuld door mensen die niet uit **Zaventem** komen. Dat blijkt uit cijfers van het Steunpunt Werk en Sociale Economie. ► Ook **Vilvoorde** scoort erg hoog op de lijst van zoge-

naamde *pendelintensiteit*. 87 procent van de jobs wordt er ingevuld door niet **Vilvoordenaren**. ► De gemeente **Hoeilaart** heeft er een bos bij. Het Bemdekensveld is meer dan 2 hectare groot en ligt tussen de Watertorenstraat en het kerkhof. ► Het OCMW van **Sint-Pieters-Leeuw** heeft zijn in-trek genomen in het gerestau-

reerde Kasteel Het Hemelrijk in Ruisbroek. ► De website www.oefenhierjeNederlands.be kreeg een nieuw kleedje. ► Het stadsvernieuwingsproject Watersite in **Vilvoorde** krijgt van de Vlaamse

Wenseleers, voorzitter van Jeugdhuis Animoro. 'We gaan zo snel mogelijk een dossier opstellen waarin we mogelijke locaties voor een nieuw jeugdhuis voorstellen. Hopelijk komt nu alles in een stroomversnelling.' ■ TD

29 december 1977

Viaduct van Vilvoorde sluit noordelijke buitenring

VILVOORDE Donderdag 29 december 1977 opende Guy Mathot (ps), nog maar een paar maanden minister van Openbare Werken, de buitenring rond Brussel. Met de aanleg van het viaduct van Vilvoorde werd de noordelijke helft afgerond.

De idee van een autosnelweg rond Brussel dateert al van 1949. De administratie had een autosnelwegenprogramma uitgetekend waarin een ringweg rond de hoofdstad was opgenomen. De weg zou vertrekken aan het Vierarmenkruispunt in Tervuren en een boog beschrijven langs het noorden en het westen om ten zuiden van het Terkamerenbos aan te sluiten op de Terhulpesteenweg. De Zennevallei in Vilvoorde zou overbrugd worden met een metershoog viaduct. Zo'n ring werd nodig geacht om het toenemende autoverkeer te kunnen slikken. De kleine ring rond de Brusselse vijfhoek was eind jaren 50 wel uitgerust met tunnels om een vlot verkeer richting de Wereldtentoonstelling te verzekeren, maar was al snel verzadigd. Van de grote ring werd in eerste instantie slechts een kort traject aangelegd. Het deel van Groot-Bijgaarden tot Strombeek-

Bever moest het verkeer van de autosnelweg Brussel-Oostende naar Expo 58 leiden zonder in Brussel stad voor extra verkeers- hinder te zorgen. Dat vond men toen genoeg.

Pas onder minister van Openbare Werken Jos De Saeger (CVP) werd er werk gemaakt van de voltooiing van de grote ring. Een van de knelpunten was de viaduct van Vilvoorde. Die brug in Vilvoorde moest achtereenvolgens de Brusselsesteenweg, het Zeekanaal Brussel-Willebroek, de Harenssteenweg, de Zenne, de Schaarbeekleie, de Renault-fabriek, de spoorlijnen 25 en 27 Brussel-Antwerpen, de Rittwegerlaan en de Woluwelaan overspannen. Geen sinecure. De totale lengte is 1700 m, de gemiddelde hoogte 35 m en de breedte per rijrichting 20 m. 22 pijlers moesten worden gebouwd. De grootste overspanning bedraagt zo maar eventjes 162 m.

De Franse autoconstructeur Renault vreesde dat zijn fabriek in Vilvoorde door het viaduct in het gedrang zou komen. Renault had reeds in 1950 bedongen dat ze niet zou moeten wijken voor de aanleg van de brug. Daarom had zij in de fabriek de nodige pijlers ingebouwd om de brug te kunnen torsen. Achteraf bleken deze Franse pijlers niet bruikbaar

en moesten de wegeningenieurs nieuwe en stevigere pijlers bouwen. Maar ja, wie had in 1950 kunnen voorspellen dat het verkeer over het viaduct op 25 jaar tijd zou verdubbelen? Nu rijden er ongeveer 130.000 wagens per dag over de twee maal vier rijstroken.

Eigenlijk had de ring in 1975 voltooid moeten zijn, maar budgettaire beperkingen vanaf 1973 vertraagden de werkzaamheden zodat pas eind december 1977 het viaduct opengesteld kon worden voor het autoverkeer. En dan was de ring nog niet rond. Pas halverwege de jaren 1980 werden de verkeerswisselaars van Groot-Bijgaarden, Strombeek-Bever en Diegem voltooid. Een volledige omcirkeling van Brussel is er tot grote ergernis van vele chauffeurs nooit gekomen. Het zuidelijke deel tussen de Terhulpesteenweg en de E19 kon niet worden aangelegd omdat hij het dichtbevolkte Ukkel zou doorsnijden en een stuk van het Zoniënwood zou inpalmen. Brusselse en Waalse politici zagen de zuidelijke ring dan weer als een vergrendeling van de tweetalige agglomeratie Brussel en als een hinderpaal voor een mogelijke corridor tussen Brussel en Wallonië.

tekst Jaak Ockeleij ■ foto Belga

d

werijen was bedreigd. Maar de vindingrijke Armand De Belder maakte van de nood een deugd en distilleerde de oude geuze tot een eau-de-vie. 'Het resultaat is de Armand'Spirit, een pittig drankje met 40 % alcohol. De geur en de smaak van de houten vaten waarin de lambik rijpt, zijn heel subtiel aanwezig.' Armand'Spirit is te koop in de brouwerij Drie Fonteynen in Beersel, in de streekproductencentra en de betere drankencentrale. ■ TD

Regering drie miljoen euro subsidies. ► Het Hopmarktproject in het centrum van Asse is goed voor 33 winkels, 120 appartementen en een ondergrondse parking in twee lagen voor 432 voertuigen. ► De bouwplannen voor een nieuw jeugdcentrum in Grimbergen zijn opgeschort na klachten van omwonenden. Het is nu wachten op een uitspraak van de Raad van State. ■ JH

‘Rechten interesseerde me niet’

Chris Van den Wyngaert, rechter Internationaal Strafhof Den Haag

Het was haar grote droom om muzikant te worden. Ze zong protestsongs, bracht een langspeelplaat uit, trok naar het conservatorium. In de kantlijn studeerde ze ook rechten. ‘Maar die opleiding interesseerde me totaal niet.’ Vandaag is ze rechter aan het Internationaal Strafhof in Den Haag.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Chris Van den Wyngaert werd op 20 januari van dit jaar tot rechter aan het Internationaal Strafhof verkozen, maar ze is er pas sinds september effectief aan de slag. ‘Daarvoor ben ik zes jaar rechter geweest voor het Joegoslaviëtribunaal en je kunt niet zomaar uit zo’n functie stappen. Als je met een zaak bezig bent, moet je die afwerken.’ Voor de buitenwereld is er misschien niet zo’n groot verschil tussen beide hoven. Allebei spreken ze zich uit over de zwaarste schendingen van mensenrechten: genocide, oorlogsmisdaden en misdaden tegen de mensheid. Alleen is het Joegoslaviëtribunaal een tijdelijk hof en beperkt het zich tot misdaden tijdens de oorlogen in het voormalige Joegoslavië in de jaren 90. Voor het permanente Internationaal Strafhof, opgericht in 1998, komen zaken uit alle aangesloten landen. Chris Van den

Wyngaert: ‘De meerderheid van de leden van de Verenigde Naties zijn erbij, maar bijvoorbeeld de Verenigde Staten, Rusland en China nog niet. Het is dus belangrijk dat het Hof zich in de toekomst nog ontwikkelt.’

Evenwicht tussen afstand en empathie

De processen die Chris Van den Wyngaert heeft gevoerd sinds ze rechter is, zijn niet de minste. ‘Men vraagt me geregeld of je er na verloop van tijd tegen gehard raakt, maar dat is niet zo’, vertelt ze. ‘Als je een zaak hebt tegen iemand die bijvoorbeeld op grote schaal en systematisch, als oorlogswapen, moslimvrouwen heeft verkracht, zet je je werk ’s avonds niet zomaar van je af. De getuige komt voor je neus vertellen wat ze heeft meegemaakt en staat oog in oog met de beklagde. Dat is heel zwaar. Het gebeurt dat

we de zitting moeten schorsen omdat de getuigen het niet meer aankunnen. Ik heb zes jaar voor het Joegoslaviëtribunaal gewerkt en het zesde jaar vond ik het allemaal nog even erg als het eerste.'

'Mijn allereerste zaak ging over het bombardement op Dubrovnik, waarbij grote delen van het culturele erfgoed van de stad vernietigd zijn. Bij zulke zaken vroeg ik me soms af hoe ik zou reageren als het mijn stad zou zijn. Ik kom uit Antwerpen: wat als ze mijn kathedraal zouden bombarderen? Zou ik daar dan met dezelfde afstandelijkheid naar kunnen kijken? Je moet als rechter namelijk een zekere afstand kunnen bewaren. Dat is natuurlijk een van de redenen waarom men in zulke zaken een beroep doet op internationale rechters. Je moet eigenlijk de gulden middenweg bewandelen tussen empathie en afstand.' Wat wel groeit als je dergelijk werk doet, is je relativiseringsvermogen, vindt Chris Van den Wyngaert. 'Je maakt je veel minder druk om de muizenissen van het dagelijkse leven. Terwijl wij hier gezellig zitten met ons kopje koffie worden elders tientallen vrouwen verkracht en kindsoldaten ingezet. Als je daar elke dag op wordt gewezen, doen de trivia uit je eigen leven je een pak minder.'

'Dat wou ik ook!'

Met mensenrechten was Chris Van den Wyngaert al begaan lang voor ze aan de vub rechten ging studeren. 'In de jaren 60 was de jeugd erg bekommerd om de oorlog in Vietnam. De Tweede Wereldoorlog lag nog vers in het geheugen. We hoorden van onze ouders en grootouders hoe afschuwelijk die was geweest en wat de nazi's de joden hadden aangedaan. We zaten nog volop in de sfeer van *never again!* En dan zag je dat het opnieuw gebeurde in Vietnam en dat het de Amerikanen waren – onze kant van de alliantie – die zich misdroegen. De mensenrechtenbeweging is toen echt goed op gang gekomen. Ze uitte zich niet alleen politiek, ook bijvoorbeeld in de muziek. En ik deed mee. Ik liep mee in de betogingen en ik zong protestsongs.'

Toen Chris Van den Wyngaert negen was, zag ze een vioolconcert van David en Igor Oistrakh. 'Dat heeft een enorme indruk gemaakt. Misschien was dat wel de aanzet tot mijn passie voor klassieke muziek? Wat later kwam de folk op, met onder andere Joan Baez en Bob Dylan. En in 1964 had je Gigliola Cinquetti, het kindsterretje dat *Non ho l'età* zong. Dat wou ik ook, besloot ik. Ik was nog geen 15 toen ik mijn eerste optreden hield in het Fakkeltheater in Antwerpen. Een cameraploeg van de toenmalige BRT duwde me een microfoon onder de neus en vroeg me naar mijn mening over Vietnam. Zo was ik vertrokken ...' Op 18 jaar besloot ze gitaar

te studeren aan het conservatorium. Haar omgeving raadde haar aan om toch ook voor een universitair diploma te gaan en dus combineerde ze de twee. 'Ik stond met het inschrijvingsformulier in de hand te twijfelen. Er was een en ander wat me interesseerde: Germaanse, Romaanse, geschiedenis, ... alles behalve rechten. Toch koos ik voor die studie. Het studiepakket leek mij het best te combineren met mijn muziek en in de kandidaturen had je allerlei boeiende algemene vakken. Als het maar niet om recht ging.'

In het derde jaar nam Chris Van den Wyngaert nog een langspeelplaat op. Een tijd daarna begon haar interesseveld te keren. 'In het laatste jaar volgde ik het keuzevak internationaal strafrecht. Die prof heeft mijn aandacht kunnen vasthouden.' Ze doctoreerde en werd nadien hoogleraar aan de Universiteit Antwerpen. 'Mensenrechten zijn het schild waarmee individuen beschermd worden tegen misdaden die hun staat begaat. Strafrecht bestraft degenen die de misdaden hebben gepleegd. Met die twee aspecten van het recht ben ik me altijd blijven bezighouden. Vanaf mijn doctoraatsstudie verschoof de muziek naar de marge. Ik heb het conservatorium afgewerkt, maar nu speel ik nog maar af en toe.'

Stroomversnelling

Het internationaal strafrecht is erg jong. De processen van Neurenberg na de Tweede Wereldoorlog hebben er een aanzet toe gegeven, maar tijdens de Koude Oorlog is die ontwikkeling volledig stilgevallen. 'De Russen, Chinezen en Amerikanen hadden er toen helemaal geen zin in', vertelt Chris Van den Wyngaert. 'Er zijn wel enkele ad hoc rechtbanken geweest, maar nu pas is het ideaal van Neurenberg in een algemene rechtbank omgezet.' Als academicus heeft Van den Wyngaert zich ook al voor het oprichten van het Strafhof ingezet. 'Ik publiceerde erover en werkte met academici uit verschillende landen ideeën uit. We probeerden iets op papier te zetten wat juridisch haalbaar was, maar we gingen er eigenlijk vanuit dat onze plannen politiek té futuristisch waren. We hadden dus nooit gedacht dat we de komst van het Internationaal Strafhof nog zouden meemaken. Maar na de val van de Berlijnse muur kwam alles in een stroomversnelling. Opeens was er de politieke wil om de draad van Neurenberg weer op te nemen.'

Dat het Strafhof er zo vroeg is gekomen, brengt een aantal extra uitdagingen voor de rechters met zich mee. 'Het Statuut van Rome, dat de basis legde voor het Strafhof, werd in 1998 een beetje prematuur goedgekeurd. Over een aantal punten was men het nog niet eens en die heeft men opengelaten. Het is de taak van de rechters om dat op te

lossen. *Constructieve ambigüiteiten* noemt men zo iets. En die zijn verdraaid moeilijk als je ze op je bord krijgt. Welke regels pas je toe als er geen regels voor iets zijn? Dan ga je kijken hoe verschillende landen zulke kwesties in hun rechtssysteem oplossen en kies je er één als leidraad. Voor het Joegoslaviëtribunaal moest ik al geregeld creatief zijn, maar bij het Internationaal Strafhof zijn de ambigüiteiten nog veel groter. Ik vind zo iets fantastisch, omdat ik in hart en ziel een artiest ben en dus graag creatief ben. Aan de andere kant zijn er voor een rechter wel grenzen aan de creativiteit, omdat je natuurlijk in de eerste plaats rechtszekerheid moet kunnen bieden. Op die manier komen twee van mijn grote passies samen in een functie. Het is wat mij betreft een schot in de roos.'

Thuisgevoel

Na haar studie aan de vub is Chris Van den Wyngaert nog een tijdje in Brussel blijven hangen. 'Maar we ontgroeiden onze studentenflat en keken uit naar iets om te kopen. Brussel zelf bleek onbetaalbaar. In die tijd waren de huizen aan deze kant van de stad nog goed te doen.' Ze woont nu dertig jaar in Wommel en pendelt de laatste jaren elke week over en weer naar Den Haag. 'Net zoals in mijn studententijd. In het weekend kom ik met mijn wasgoed naar Wommel en op maandag ga ik met een voorraad eten naar Den Haag. Het went na verloop van tijd. Den Haag is tenslotte een aangename, groene kuststad. Je hebt er een enorm duinenreservaat waar ik graag ga fietsen. Toch ben ik altijd blij als ik weer naar België rijd. Zodra ik vanaf de ring rond Antwerpen de toren van de kathedraal zie, krijg ik een enorm thuisgevoel.'

FR 'Le droit ne m'intéressait pas'

Son grand rêve, c'était de devenir musicienne. Elle a chanté des chansons engagées, elle a même sorti un disque, a fait le conservatoire. Et en marge de toutes ces activités, elle a fait des études de droit. Une formation 'qui ne m'intéressait absolument pas'. Aujourd'hui, Chris Van den Wyngaert est juge au Tribunal pénal international de La Haye et habite Wommel. 'On me demande régulièrement si on s'y habitue, se durcit, qu'on est moins choqué. Rien n'est moins vrai. Si vous prenez le dossier de quelqu'un qui a violé systématiquement des femmes musulmanes, comme arme de guerre, difficile de faire le vide dans sa tête le soir. La victime vient vous raconter ce qu'elle a vécu et se trouve face à l'inculpé. C'est très dur. Je travaille depuis six ans pour le Tribunal pour l'ex-Yougoslavie et je puis vous dire que la sixième année, c'est toujours aussi pénible que la première.'

'Kwalitatieve open ruimte linken aan verstedelijking'

De verstedelijking en verstening in Vlaams-Brabant is niet te stoppen. Zeker in de Vlaamse Rand is deze evolutie sterk voelbaar. Studies voorspellen in Vlaams-Brabant een stijging van 36.000 hectare bebouwde oppervlakte in 2000 tot 56.000 hectare in 2020. TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

In plaats van dit verstedelijkingsproces te willen stoppen, moeten we het onder ogen zien en er kwalitatief en creatief mee omgaan. Dat is de conclusie van het debat van de Vlaamse Landmaatschappij over de toekomst van de open ruimte in Vlaams-Brabant.

De Vlaamse Landmaatschappij (VLM), afdeling Vlaams-Brabant, bestaat vijf jaar en vierde dat met een debat over de toekomst van de open ruimte in Vlaams-Brabant.

Professor Hubert Gulinck van de Katholieke Universiteit Leuven schetst hoe de toekomst er uit zou kunnen zien. 'De open ruimte staat onder druk, maar heeft ook veel gezichten. Verstedelijking, vertuining, verpaarding en vergrijzing van de landbouwsector zijn tendensen die we overal in Vlaanderen opmerken', zegt Gulinck. De redenen? Er is meer nood aan woningen door de toenemende *gezinsverduunning*, mensen wonen vaker alleen in plaats van in traditionele gezinnen. Er is ook nog altijd nood aan bijkomende bedrijventerreinen, aan infrastructuur voor openbare diensten, wegen, ... Wat betekent deze tendens voor gemeenten als Zaventem, Diegem en Machelen, die nu al zwaar onder druk staan van alle bedrijvigheid rond de luchthaven? Of voor Wezembeek-Oppem en Kraainem waar woningen domineren? Of voor Drogenbos, met de druk vanuit Brussel?

Niet langer stad versus platteland

Joris Scheers, adjunct van de Vlaamse Bouwmeester, pleit ervoor om de verwachte verstedelijking onder ogen te zien en er kwalitatief en creatief mee om te gaan. Dat is ook de mening van Nico Bogaert, afdelingshoofd van de VLM Vlaams-Brabant. 'Vandaag redeneren mensen vaak vanuit de tegenstelling stad versus platteland. Dat klopt niet meer. De verstedelijking zet zich door', stelt

hij vast. 'Daarom moeten we die klassieke scheidslijn overstijgen en werken aan manieren om kwalitatieve open ruimte te linken aan verdere verstedelijking.'

De VLM doet in de Vlaamse Rand inspanningen om de open ruimte te versterken. Zo werkte de landmaatschappij samen met gemeentebesturen en andere partners het landinrichtingsproject Plateau van Moorsel uit. 'De bedoeling is kwalitatieve open ruimte te creëren in deze regio. Een eerste, concreet resultaat zijn de fietslinken in Zaventem, Wezembeek-Oppem en Kraainem, waar we door de missing links aan te pakken de fietsverbindingen aanvullen.' Andere projecten staan op stapel in Asse en Beersel.

Afbakening Vlaams stedelijk gebied

Bij dergelijke projecten is de VLM uiteraard gebonden aan de ruimtelijke planningsprocessen. De afbakening van het Vlaams strategisch gebied rond Brussel door de Vlaamse overheid is daarbij een goed hulpmiddel. 'De Vlaamse administratie heeft het element 'open ruimte' mee opgenomen in het Vlaams strategisch gebied rond Brussel. Wij stemmen onze projecten daar op af. Het hoeft niet alleen om wonen en bedrijven te gaan. De Vlaamse overheid ziet in dat open ruimte ook een belangrijk element is in deze steeds drukker wordende regio. Een goede zaak.'

Als deze verstedelijking niet te stoppen is, hoe zal de Vlaamse Rand er dan over pakweg honderd jaar uitzien? Is Brussel dan helemaal *overgelopen* tot heel Vlaams-Brabant? Nico Bogaert denkt dat Vlaanderen dan een soort stadsgewest geworden zal zijn. 'Met hopelijk voldoende kwalitatieve open ruimte. De nieuwe Vlaamse Regering ziet Vlaanderen als een groen en dynamisch stedengewest. Dat is een goede visie.'

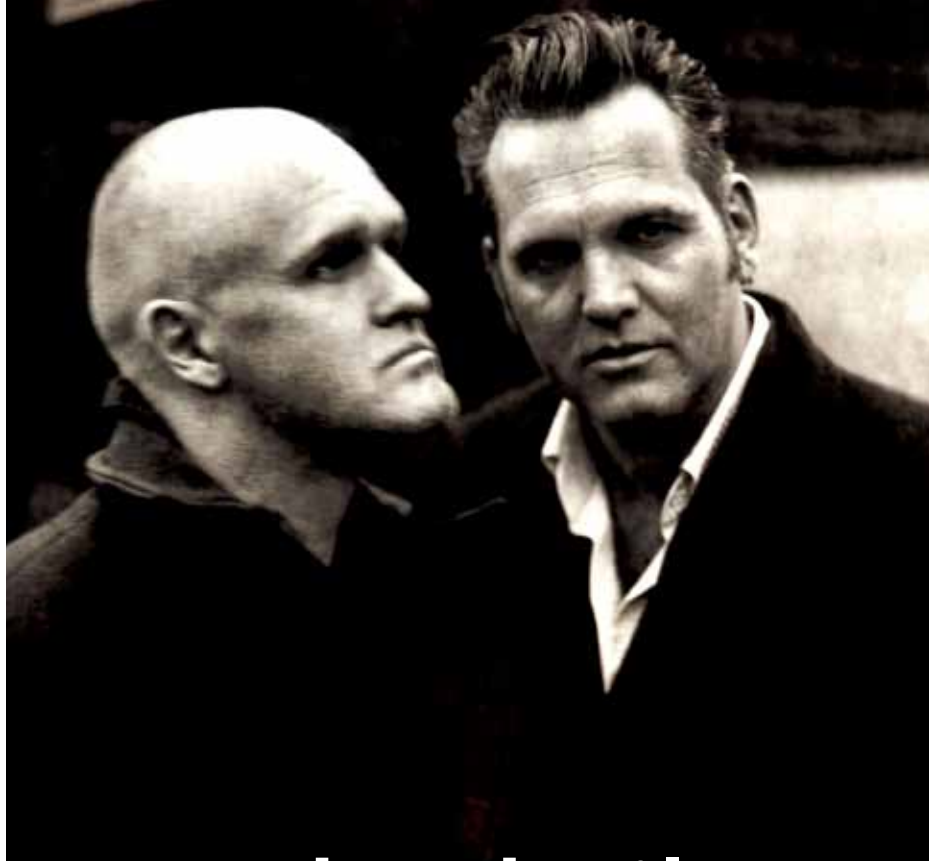
DU 'Die Verstädterung mit hochwertigem offenem Raum verbinden'

'Heutzutage argumentieren die Leute häufig auf der Grundlage des Gegensatzes zwischen Stadt und Land. Dies trifft so nicht mehr zu. Die Verstädterung setzt sich durch', behauptet Nico Bogaert, Abteilungsleiter der Vlaamse Landmaatschappij Vlaams-Brabant. Sicherlich im flämischen Randgebiet ist diese Entwicklung deutlich spürbar. 'Deshalb müssen wir diese klassische Trennlinie überwinden und an Möglichkeiten arbeiten, um die weitere Verstädterung mit einem hochwertigen offenen Raum zu verbinden. Die flämische Regierung wacht darüber, dass der offene Raum auch ein wichtiges Element in diesem immer dichter besiedelten Gebiet bleibt. Dies ist eine gute Sache.' Studien sehen voraus, dass es in Flämisch-Brabant einen Anstieg der bebauten Fläche von 36.000 Hektar im Jahre 2000 auf 56.000 Hektar im Jahre 2020 geben wird.

AGENDA
DECEMBER
2009

Uit

in de Rand

Stop het huilen van de wolf

THEATER

In ieder van ons huist een wolf. De Engelse filosoof Thomas Hobbes heeft er ons al in de 17e eeuw via de Latijnse uitdrukking *Homo homini lupus* voor gewaarschuwd. Uit allerlei sprookjes blijkt hoe listig en bloeddorstig deze vleeseter kan zijn. **Raf** en **Mich Walschaerts** van **Kommil Foo** stellen in hun nieuwste theatershow alles in het werk om het beest te temmen. Zij steken hun kop niet in het zand, maar analyseren elkaar. Hoe overleefden ze indertijd de eerste schooldag? Welke strategie ontwikkelden ze om een geliefd meisje aan zich te binden? In zuivere **Kommil Foo** traditie vragen ze zich af hoe ze de oorlogen en de terroristische aanslagen kunnen stoppen. Zelfs God wordt erbij betrokken, want is het niet in zijn naam dat de wolven zo klaaglijk en agressief huilen? Raf

zingt over een voetballer, die op een landmijn stoot en zijn benen verliest. Het kwaad lijkt onuitroeibaar. Moeten we ons dan maar met de wolven verzoenen en met hem naar de nachtelijke hemel turen? Natuurlijk mag er ook gelachen worden. Een verhaal over de koningsreiger mondt uit in een hilarische krukkendans. De broers wisselen ook van identiteit. Ze parafraseren een chanson van Boudewijn de Groot en herinterpreteren een song van Johnny Cash. Een heftige polemiek wordt via een grappige knokpartij afgerond. Maar hun wolf huilt nog altijd voort. ■ LD

WO · 16 DEC · 20.00

Wolf

Kommil Foo
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

Papa Haydn ontmoet vlegel Mozart

THEATER

Was Mozart (1756-1791) wel zo frivol en losbandig als Milos Forman hem in zijn bejubelde film *Amadeus* portretteert? Kon hij met Joseph Haydn (1732-1809), die toch bijna een kwarteeuw ouder was, goed opschieten? Of wilde hij hem met brio en bravoure overtroeven? Hoogstwaarschijnlijk hebben ze elkaar voor het eerst ontmoet in 1784 bij een uitvoering van het oratorium *Il ritorno di Tobia*. Beiden bezochten in Wenen ook een vrijmetselaarsloge. Hoewel Haydn zijn jongere collega bij zijn vrienden op-hemelde, was hij toch een tikkeltje jaloers. Dat Mozart niet minder dan zes kwartetten aan hem opdroeg, bewijst dan weer hoe zeer hij hem apprecieerde. Legendarisch is het gesprek dat Haydn aanknoopte met Mozarts vader Leopold, die op dat moment twijfelde over de carrièremogelijkheden van zijn zoon. Hij sprak in de meest lovende bewoordingen over zijn vriend. **Michaël Pas** en **Koen Van Impe** tonen in hun muziektheatervoorstelling hoe goed het klikte tussen deze twee grootmeesters van de muziek. Sopraan **Anne Cambier** vertolkt enkele aria's. **Jan Vermeulen** bespeelt een pianoforte die een getrouwe kopie is van het klavierinstrument waarop de Weense componisten zich in hun tijd uitleefden. ■ LD

VR · 18 DEC · 20.30

Papa Haydn, Vlegel Mozart

Michaël Pas, Koen Van Impe,
Anne Cambier & Jan Vermeulen
Kraainem, GC de Lijsterbes, 02 721 28 06

Hondenleven in oorlogstijd

EX
PO

Voor de Eerste Wereldoorlog werden niet alleen soldaten, maar ook trekpaarden, muilezels, ossen en honden gemobiliseerd. Het Legermuseum wijdt een hoogst originele tentoonstelling aan deze door het leger opgevoerde dieren.

Er wordt ook aandacht besteed aan de insecten, ratten en muizen die de loopgraven teisterden. In een tiental theatrale kabinetten worden oorlogstaferelen gereconstrueerd, waarin dieren de hoofdrol spelen. De entree van de expositie achteraan het gebouw is spectaculair. Met jutezakken, klei en twijgen is een schuiloord nagebouwd. In het weke zand drijft naast een gestorven soldaat het kadaver van een koe. Alom weerklinkt er kanonnengebulder of hoor je ontploffingen. In de zijruimten kan de bezoeker op adem komen. Romantische postkaarten tonen dieren, die voedsel, drank of mensen vervoeren in vreedstijd. Maar de diligences van de rijkelui en de paardenkar van de groentebroer verdwijnen als de oorlog uitbreekt. Met een druk op de knop nemen levensgrote geüniformeerde figuren het woord. Een cavalerist looft de kwaliteiten van zijn paard. Elke week trimt hij de bles, de manen en de staart. Minstens een keer per maand brengt hij het dier naar de smidse, want door de zware veldtochten moeten de hoefijzers geregeld worden vervangen. Wanneer het paard gekwetst is, wordt het onmiddellijk afgevoerd naar de legerveearts. Voor de verdedigings- en verkenningmissies werden honden ingeschakeld. Zodra ze onraad ruiken, laten ze dit aan hun meester merken. Wanneer de zichtbaarheid beperkt is of het terrein moeilijk toegankelijk wijzen ze de sol-

daten de weg. Telkens telegraaf en telefoon niet beschikbaar waren, kregen duiven de dringende boodschap in een kokertje aangeboden.

In zijn dagboek vertelt een soldaat hoe hij in de loopgraven door vlooien, luizen en muggen werd geplaagd. Ontelbare insecten hadden het op de magere rantsoenen gemunt. De levensmiddelen moesten haastig opgepeuzeld worden of veilig verstopt. De vele verdelgingsproducten waarover de soldaten beschikten, konden niet verhinderen dat het met de hygiëne erg was gesteld. Via stereoscopische kijkers kan je in driedimensionale scènes zien hoe de dieren wapentuig vervoerden naar het slagveld. Welke nieuwe *dierlijke* woorden en uitdrukkingen de soldaten bedachten, kan je lezen op de taalzuilen. Zo verneem je dat een periscoop, waarmee vanuit de loopgraven de bovengrondse omgeving werd afgespied een *peerdekop* werd genoemd. Als iemand zijn *hondje*, dat acht keer blaft opdiepte, bedoelde hij daar een revolver mee. Van een soldaat die beweerde dat hij met zijn *hondje naar de smidse ging*, wist iedereen dat hij zijn dienst verzuimde of zonder toelating afwezig was. De taalverbeelding leverde ook ontroerende momenten op. De talloze glimwormen, die 's nachts over de loopgraven zweefden, werden geassocieerd met de ziel van de gesneuvelde soldaten die hun vroegere makkers nog een keer komt groeten. ■ LUDO DOSOGNE

TOT 11 APR

**Hondse oorlog.
Dieren in de oorlog 1914-1918**

Brussel, Legermuseum, 02 737 78 11,
www.klm-mra.be

Dinsdag tot zondag van 9 tot 12.00
en van 13 tot 17.00

Waarneming ontregelen

DA
NS

Sinds de Spaanse danser **Salva Sanchis** zowat tien jaar geleden zijn opleiding aan P.A.R.T.S afrondde, was hij geregeld te zien in de dansproducties van **Anne Teresa De Keersmaecker**. Niet Barcelona of Madrid, maar Brussel werd zijn thuishaven. *Objects in mirror are closer than they appear* is een bevreemdend project. De taferelen verwijzen naar buitenaardse ontvoeringen, neurologische afwijkingen, persoonswisselingen en paranormale uitredingen. Salva Sanchis baseert zich op de wetenschappelijke vaststellingen van de cognitieve neurologie. Geluid, beweging en tekst gaan met elkaar in interactie. Telkens de

dansers van positie veranderen, moeten hun zintuigen zich ook aan het gewijzigd spiegelbeeld aanpassen. De belichting krijgt geregeld een beangstigende, helse dimensie, maar wie zijn aandacht enkel op de abstracte bewegingen richt, kan het hoofd koel houden. ■ LD

 dubbelzicht

DO · 3 DEC · 20.30

**Objects in Mirror are
Closer than they appear**

Salva Sanchis

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

© JOAN BARDELETTI

Afrika is niet verloren

EX
PO

Het beeld dat de media van het zwarte continent schetsen, ziet er doorgaans allesbehalve rooskleurig uit. De nieuwsjagers focussen op de gewapende conflicten, de sloppenwijken, de vluchtelingenkampen en de pandemieën. Via hun gezamenlijk project *Africa. Snel vooruit* tonen het Atomium en het Koninklijk Museum voor Midden Afrika dat dit werelddeel ondanks de vele onheilstijdingen wel degelijk perspectieven heeft. 'We weten alles over de miserabele omstandigheden waarin miljoenen Afrikanen sterven, maar we zijn nauwelijks op de hoogte van de toekomstverwachtingen en plannen van de nieuwe generaties,' constateert de naar Mozambique uitgeweken Zweedse schrijver Henning Mankell.

Op videoschermen rond een tribune ontvouwen de voormalige president van Ghana, een Afrikaanse headhunter, een arts voor spoedgevallen en een microbioloog hun verlichte ideeën. Om de evolutie te tonen van de verschillende politieke systemen zijn op een tijdslijn de belangrijkste historische momenten van voor de kolonisering tot vandaag aangestipt. Met de voorpagina's van tientallen Afrikaanse kranten werd een fresco vervaardigd, dat de diversiteit van de pers onderstreept. Hoe gedreven de radiojournalisten de berichtgeving verzorgden, is te horen

op de zorgvuldig bewaarde klankopnames. Een reusachtige geografische kaart, die op de grond is uitgespreid, duidt de plekken aan waar grondstoffen worden opgedolven. In de goud- en diamantmijnen wordt nog steeds onder menonwaardige omstandigheden geëxploateerd, maar manifesten, foto's en film-documentaires onthullen hoe strijdvaardige Afrikanen in opstand komen tegen de uitbuiting en de ongelijkheden.

In het Museum voor Midden-Afrika komen de snel groeiende steden aan bod. De bevolking is in een halve eeuw verdrievoudigd en geëvolueerd van een rurale naar een verstedelijkte samenleving, waarvan bijna de helft uit jongeren bestaat. Ongetwijfeld eisen zij - zodra de kans zich voordoet - een sleutelpositie op in het proces van de globalisering. ■ LD

TOT 13 DEC Africa. Snel vooruit

Brussel, Atomium,
02 475 47 77
Elke dag van 10 tot 18.00

Tervuren, Koninklijk Museum
voor Midden Afrika, 02 769 52 11
Dinsdag tot vrijdag van 10 tot 17.00
en in het weekend van 10 tot 18.00

Met Magritte op het web

Het Magritte Museum opende in juni de deuren op het Koningsplein in Brussel, als een onderdeel van de Musea voor Schone Kunsten. Het kende meteen succes, waardoor het nog altijd zin heeft om vooraf te reserveren. Met de wintermaanden op komst is het ook goed om weten dat de kennismaking met het werk van de surrealistische schilder René Magritte thuis al kan beginnen. Het Educa-team van de Musea heeft voor kinderen en jongeren immers niet alleen een programma van rondleidingen en ateliers uitgewerkt (het Magritte-atelier kwam er in samenwerking met Art Basics for Children), maar creëerde ook een nieuwe interactieve website. Die is exclusief bedoeld voor kinderen en jongeren. Kids en teens vinden er informatie over Magritte, maar ook talrijke teken- en knutseltips op basis van werk van Magritte. Er staan leestips op, educatieve dossiers, en je kan speciale thematische kindergidsen voor de musea downloaden. De jongerensite is voorlopig minder gestoffeerd, maar daar kunnen zelfgemaakte surrealistische foto's en projecten over Magritte op worden gepost. ■ MB

DI TOT ZO · 10.00 TOT 17.00 Magritte-atelier

Brussel, Magritte Museum, 02 508 32 11,
www.extra-edu.be,
www.musee-magritte-museum.be
gratis voor -18 vergezeld van een volwassene

Herdersvolkeren

De tentoonstelling *Omo herders en design* in het Afrikamuseum in Tervuren brengt ons in contact met de cultuur van die herdersvolkeren uit Ethiopië. Daaruit blijkt dat de semi-nomadische volkeren uit de Omovallei veel aandacht besteden aan de design van dagelijkse gebruiksvoorwerpen, zoals een melkpot, wandelstok, drinkkalebas of speer. Overleven is nochtans de grootste bekommernis van de veehouders, die voortdurend moeten rondtrekken in hun zoektocht naar water en voedsel. Daardoor hebben ze niet zozeer affiniteit met een bepaalde streek, maar vooral met de eigen clan. De identiteit van de groepsleden komt tot uiting in de lichaamsversiering en andere uiterlijke tekens. Beschilderingen van het lichaam zijn soms louter esthetisch, maar verwijzen vaak naar de etnische identiteit of naar de leeftijdscategorie. Het Afrikamuseum maakte een selectie uit haar rijke collectie van gebruiksvoorwerpen en stelt daarnaast foto's tentoon van de beroemde fotograaf Hans Silvester. De tentoonstelling loopt nog tot 3 januari. De initiatiefnemers stimuleren op die manier de dialoog met andere culturen. ■ GH

TOT 3 JAN

Omo herders en design

Tervuren, Afrikamuseum,
02 769 52 46,
reservations@africamuseum.be

In de schaduw van de zus

THEATER

Niet iedereen kan een held zijn. Hoe reageren de naaste verwanten op de roem van hun familielid? Zijn ze trots of worden ze jaloers? In vele gevallen voelen ze zich minderwaardig.

Hoe onbehaaglijk en gefrustreerd de zus van Antigone was, toont **Elsie De Brauw** in de jubelende monoloog van **NTGent** en **Stichting MAM** (Meerdere Antwoorden Mogelijk). Voor haar uitzonderlijke acteerprestaties sleepte ze een nominatie in de wacht voor de Theo d'Or, de belangrijkste Nederlandse theaterprijs. Na een internationale tournee prijkt het stuk deze maand op de affiche van de Brusselsse kvs.

Ineengedoken wacht Ismene (Elsie De Brauw) op wat komen gaat. Omdat ze inderijd bang, voorzichtig en gezagsgetrouw was, is haar naam uit de geschiedenisboeken verdwenen. Dat iedereen zich daarentegen nog steeds Antigone herinnert, die tegen de wil

van Kreon haar broer Polyneikes begroef, is haar een doorn in het oog. Maar nu zoekt ze de schijnwerpers op. Ze dwingt zichzelf om uit de schaduw te treden. Van op haar onherbergzame plek vervloekt ze haar zus. Het duurt een tijdje voor ze het woord neemt. Met verwrongen blik tuurt ze naar de horizon. Alsof ze medeleven en troost afsmeekt. Maar eerst spuwt ze nog schaamteloos haar gal. Ze lijkt vastgenageld op dezelfde tegel. Spreekt ze wel een normale taal of jankt ze eerder als een hond? 'Ik heb eeuwenlang niet meer gepraat', geeft ze toe. Ze verontschuldigt zich voor haar meewarige bekentenissen. Spontaan somt ze haar zwakheden op. Als het haar te veel wordt, hapt ze naar adem. Wanneer ze haar eenzaamheid uitspreekt en beklagenswaardige momenten oprekelt, die ze uit haar geheugen wil wissen, blijkt hoe moeilijk ze kan relativeren. 'Ik haat haar', kermt ze onomwonden. Maar de klok kan niet meer worden teruggedraaid. De anderen zijn omgebracht of hebben zelfmoord gepleegd. Sommigen zijn door toneelschrijvers vereeuwigd. Zij is echter alleen achter-

Kerstverhaal brengt berouw

THEATER

De donkerste dagen van het jaar zijn een geschenk voor verhalenvertellers. **Hubert Damen** ruilt zijn rol van Witse in voor die van Scrooge. De vrekke misantroop uit Charles Dickens beroemde *Christmas Carol* krijgt in de kerstnacht het bezoek van drie geesten. Die brengen hem zo van streek dat hij tot inkeer komt en besluit om zijn rijkdom met anderen te delen. Het Lembeekse koor **Vox Veroni** begeleidt de vertelling met klassieke kerstliederen. Dirigente **Anja Dierickx**

In het voetspoor van Wannes Van de Velde

MU
ZIEK

'Laat de kleuren van de steden ons verleiden tot ne lach en beletten dat we kwijnen in bedenkelijk gedrag,' zong Wannes Van de Velde (1937-2008) vol goede hoop.

Als geen ander was hij een vurig pleitbezorger van de multiculturele samenleving. Opgegroeid in het Schipperskwartier raakte hij bevriend met inwijkelingen uit Spanje en Griekenland. De Antwerpse bard schommelde op de maat van de seizoenen tot hij door leukemie werd geveld. Enkele jaren voor zijn dood contacteerde **Koen De Cauter** hem voor een contemplatief hommageprogramma, waarin hij arrangementen van nieuwe en oude songs wilde afwisselen met eigen composities, verhalen, gedichten en anekdotische dagboekfragmenten. Hoewel Wannes Van de Velde enthousiast reageerde, moesten de plannen opgeborgen worden toen hij zwaar ziek werd en van het podium verdween.

Pas dit seizoen namen **Koen, Myrrdin, Waso** en **Danjo de Cauter** en cornetspeler **Jon Birdsong** de draad weer op. Acteur **Karel Vingerhoets** steekt een handje toe. 'Het verhaal van **Pepe Tilde**, dat Wannes opschreef in zijn flamencoschetsen, opent het concert', licht hij toe. 'We nemen het publiek eerst mee naar een klein restaurant in de Wiegstraat. Vanzelfsprekend roepen we nog andere horecazaken op, die door Wannes zijn vereeuwigd. Schoolvoorbeeld is *Café Brueghel*, waar de nacht reeds is aangebroken en de tijd geen wijzers meer draagt.' De te vroeg

gestorven folkgoeroe jongleerde voortdurend met rijmwoorden. Valt de wereld in haar plooi, dan kan ze pronken met haar tooi. In de mond van zijn navolgers klinken die soms heel vermakelijk.

Omdat Koen De Cauter en zijn ploeg een Gentse tongval hebben, vermijden ze het Antwerpse dialect. 'Dat is voorbehouden aan echte wereldburgers uit de Scheldestad. Wij portretteren Wannes op zijn Andalusisch. De nuances van de verschillende muziekstijlen spitten we volledig uit. Oosterse klanken worden gekruid met Zuiderse passie zonder dat we naar een climax toewerken. In *de blauwe vijver van de tijd* verloopt alles traag en zou haast misstaan. We produceren geen afgewerkt olieverfschilderij. Verwacht evenmin een overzicht van zijn bekendste nummers. Onze hommage mag niet ontaarden in een goedkope Best of.'

Karel Vingerhoets: 'De muzikanten kozen de liederen, die hen het meest ontroerden. Daar is ook veel onbekend werk bij. *Soldatengraf* bijvoorbeeld, heeft hij haast nooit vertolkt. **Gilberte van den Plas**, die hem vroeger op viool begeleidde, was helemaal aangedaan, toen we het lieten horen. Uit Wannes Van de Velde's ultieme concerttournee plukten we *De deur van de taverne* en *Verdrongen land*. Van *De kleuren Van de Velde* verscheen ondertussen een cd, die je je na het concert kan aanschaffen. ■ LUDO DOSOGNE

VR · 4 DEC · 20.30

De kleuren Van de Velde

Hommage aan Wannes

Grimbergen, kerk van Beigem, 02 263 03 43
(Tournee tot april 2010)

gebleven en dat is ondraaglijk. Langzaam komt ze tot het inzicht dat er voor haar geen sleutelrol was weggelegd. Toch had ze ook als onopvallend wezen maar al te graag in de roem van haar vermaarde en vermaledijde zus gedeeld.

Regisseur **Allan Zipson**: 'Het hoofdpersoonage is het prototype van de naamloze. De meeste toeschouwers zullen er zich in herkennen. Ismene werd nooit een heldin omdat ze altijd van op de zijlijn toekeek. Zodra ze er haar hachje bij kon inschieten, koos ze voor de veiligste weg. Later wordt ze niet overmand door schuldgevoelens, maar stelt ze vast dat haar leven leeg en kleurloos was.' Ondanks het sober toneelbeeld is *Zus van een zinnelijke voorstelling*. De doortimmerde tekst van **Lot Vekemans** moet niet onderdoen voor de oorspronkelijke Griekse tragedies en het moderne Antigone drama van de Franse schrijver Jean Anouilh. ■ LUDO DOSOGNE

WO · 16 DEC · 20.00

Zus van

Brussel, KVS, 02 210 11 00, www.kvs.be

selecteerde enkele klassieke nummers. De kerk zal versierd worden met aquarellen van de befaamde Nederlandse kunstenaar **Anton Pieck**, die ook de sprookjesachtige attracties in de Efteling ontwierp. De illustraties, die hij in de jaren 50 bij dit kerstverhaal bedacht, vielen indertijd bij de Engelse uitgevers zo fel in de smaak dat ze er meteen de publicatierechten van kochten. ■ LD

VR · 18 DEC · 20.00

Kerstvertelling naar Charles Dickens

Hubert Damen en Vox Veroni Lembeek
Zuun, Sint-Lutgardiskerk,
02 371 63 07

agenda

Intens snedig kritisch kaal

MU
ZIEK

Vijf jaar na zijn dood zullen de aangrijpende songs van **Kevin Coyne** (1944-2004) opnieuw weerklinken in De Muze van Meise. De wrange teksten van de excentrieke Britse folk-rocker, die door vele muzikfreaks in een adem wordt genoemd met Bob Dylan, worden vanzelfsprekend ondersteund door een kaal gitaarspel. Zijn eerste nummers waren geïnspireerd op de geesteszieken en drugsverslaafden, die hij als sociaal therapeut bijstond. Hij neemt stelling tegen de autoritaire witjassen en schaaft zich aan de zijde van deze outcasts. Zijn doorbraak bij het grote publiek kwam er met *Marjory Razorblade*, misschien wel de snedigste langspeler van het Virgin label. Aan de huidige tribute nemen zijn twee zonen deel. **Brendan Cocker**, **John Langford**, **Garcy Lucas** en **Vic Chestnat** zijn eveneens van de partij. Het cultuurhuis exposeert bovendien een uitgebreide selectie van zijn kleurrijk, grafisch werk. Coyne ontwierp zelf het merendeel van zijn platen- en cd-hoezen. Haast al zijn personages maken een schichtige indruk. Hij situeert ze in een dreigende omgeving. Vergeefs trachten ze hun lot te ontlopen. Maar in tegenstelling tot de vogels, waarmee ze voortdurend worden geconfronteerd, kunnen ze niet eens hun vleugels uitslaan. ■ LD

11 TOT 20 DEC

Kevin Coyne Tribute

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 6174

Tribute concert op 11 december om 20.00;
documentaire films op
zondag 13 december vanaf 15.00;
expo grafisch werk van 11 tot 20 december.

PO
DIUM

THEATER

ZA · 5 DEC · 20.30

Picasso, striptease van een genie

Jef Demedts
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

ZA · 5 DEC · 20.30

Underground

NTGent
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 10 DEC · 20.30

Haralds Feestje/ Liebling

Het Zesde Bedrijf
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

MA · 14 DEC · 20.00

Als ik jou

Fast Forward
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

WO · 16 DEC · 20.30

Belga

't Arsenaal
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

WO · 16 DEC · 20.00

Zus van

Brussel, KVS, 02 210 11 00,
www.kvs.be

DO · 17 DEC · 20.30

Belga

't Arsenaal
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 18 DEC · 20.30

Papa Haydn, Vlegel Mozart

Michaël Pas, Koen Van Impe,
Anne Cambier & Jan Vermeulen
Kraainem, GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

VR · 19 DEC · 20.30

Hendrik IV

Theater Stap
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

KIDS

WO · 2 DEC · 14.00

Sinterklaasshow

Papa Chico
Linkebeek, GC de Moelie,
02 380 77 51

WO · 2 DEC · 14.00

Kleuterhappening

Vilvoorde,
Stedelijke sporthal,
02 255 47 41

ZA · 5 DEC · 14.00

Sinterklaasfeest

Jezus-Eik, GC de Bosuil,
02 657 31 79

WO · 9 DEC · 14.30

Het boek is zoek!

Ree Animatie Tejater
Kraainem,
GC de Lijsterbes,
02 721 28 06

ZA · 12 DEC · 15.00

Niemand weet, niemand weet ...

Stella Den Haag
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 19 DEC · 20.00

Peter en de Wolf

Sprookjesconcert
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

Noël Nostalgique (15/12)

Zoeken naar Bob (3/12)

© TDW

ZO · 20 DEC · 15.00

Meneer Grijs

De Kolonie MT
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

MA · 21 DEC · 15.00

Coraline

familiefilm
Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 21 DEC · 15.00

Kwak, oortjes dicht en kontje toe

Theater Froefroe
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

DI · 22 DEC · 14.00

Assepoester

familiefilm
Sint-Genesius-Rode,
GC de Boesdaalhoeve,
02 381 14 51

DI · 22 DEC · 15.00

Sneeuwkoningin

Figurentheater De Maan
Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

WO · 23 DEC · 15.00

Suske en Wiske en de Texasrakers

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

DI TOT ZO · 10.00 TOT 17.00

Magritte-atelier

Brussel, Magritte Museum,
02 508 32 11

HUMOR

DO · 3 DEC · 20.30

Feestje!

De Schedelgeboorten
Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

VR · 4 DEC · 20.00

Softie

Gunter Lamoot
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 5 DEC · 20.30

More Human Than Human

Alex Agnew
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 9 DEC · 20.30

Dedication

Ronald Goedemondt
Vilvoorde,
CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DO · 10 DEC · 20.00

Geloof mij

Nigel Williams
Wemmel, GC de Zandloper,
02 460 73 24

ZA · 12 DEC · 20.30

Els de Schepper roddelt

Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 16 DEC · 20.00

Wolf

Kommil Foo
Wemmel,
GC de Zandloper,
02 460 73 24

18, 19 EN 20 DEC · 20.00

Eindejaarsconference

Dufraing & De Wit
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

VR · 18 DEC · 20.30

Feestje!

De Schedelgeboorten
Overijse,
CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 18 DEC · 20.30

From Madrigal to McCartney

Cantabile – The London Quartet
Grimbergen,
CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 19 DEC · 20.15

Els de Schepper roddelt

Alseberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DANS

DO · 3 DEC · 20.30

Objects in Mirror are Closer than they appear

Salva Sanchis
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

SENIOREN

1, 2 EN 3 DEC · 14.00

Show- Winterwonderland

Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 3 DEC · 14.30

Jimmy Frey: 70 jaar

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

MA · 7 DEC · 14.30

Katrien Gallez, Maurice Dean en Hugo Simons

Zellik, CC Asse,
02 466 78 21

DO · 10 DEC · 14.00

Kerst met Schatteman

Hoeilaart, Sint-Klemskerk,
02 687 59 59

DI · 15 DEC · 14.30

Noël Nostalgique

De AdVentjes
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 25 DEC · 13.00

Kerstfeest voor alleenstaande Vilvoordse 60-plussers

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

**MU
ZIEK**

DO · 3 DEC · 20.00

Zoeken naar Bob

Guy Van Sande
Linkebeek, GC de Moelie, 02 380 77 51

DO · 3 DEC · 20.30

De Alpenzuses

Nele Bauwens, Dahlia Pessemiers & Luc De Vos
Jezus-Eik, GC de Bosuil, 02 657 31 79

VR · 4 DEC · 20.15

Concert of Eastern Voices

Alseberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 4 DEC · 20.30

Shantalla

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

VR · 4 DEC · 20.30

De kleuren Van de Velde

Hommage aan Wannes
Grimbergen, kerk van Beigem,
02 263 03 43

VR · 4 DEC · 21.00

Cave Control en The Vaneuilles

Beersel, jeugdcentrum Moesjebaa, 02 359 18 38

ZA · 5 DEC · 20.00

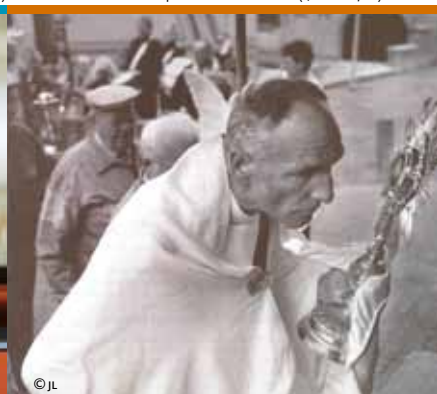
Winterconcert

De eendracht
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

Chèri (7/12)

My Queen Karo (15/12)

Voetsporen van devotie (4 tot 20/12)

ZO · 6 DEC · 11.00

Arghul & Leo Thijs

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

VR · 11 DEC · 20.30

Te vroeg, te mooi

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

VR · 11 DEC · 20.30

Op Drift!

Hautekiet & De Leeuw
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZO · 13 DEC · 15.00

Barbara Dex & Quatre Musicale

Sint-Genesius-Rode,
Heilige Genesiuskerk, 02 381 14 51

WO · 16 DEC · 20.30

Woman Acoustic Band

Manou Gallo
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

VR · 18 DEC · 20.00

Eva De Roovere

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

VR · 18 DEC · 20.00

Paul Rans in Ossel

Wommel, Sint-Jan-Baptistkerk,
02 460 73 24

VR · 18 DEC · 20.15

Lieven Tavernier

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

VR · 18 DEC · 20.30

Voice Male@the movies

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

ZA · 19 DEC · 20.30

Kerstshow

Jan De Wilde & KOKHER
Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

JAZZ

WO · 2 DEC · 20.15

Bender Banjax

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

KLASSIEK

VR · 11 DEC · 20.30

Feliz Navidad

Capella de La Torre
Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

VR · 11 DEC · 20.30

Een nieuw requiem

Muziektheater Transparant
Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZA · 12 DEC · 20.00

Veronika Iltchenko

Pianorecital
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

ZA · 12 DEC · 20.00

Purcell, Händel, Haydn en Mendelssohn-Bartholdy

Vocaal Ensemble Cantuva
Huldenberg, Kloosterkerk Keihof,
02 565 26 99

ZO · 13 DEC · 11.00

Haydn en Mozart

Camerata Janacek
Vlezenbeek, De Merselborre,
02 371 63 07

ZO · 13 DEC · 15.00

Purcell, Händel, Haydn en Mendelssohn-Bartholdy

Vocaal Ensemble Cantuva
Huldenberg, Kloosterkerk Keihof,
02 565 26 99

VR · 18 DEC · 20.30

Kiev Koor

Dilbeek, CC Westrand, 02 466 20 30

ZO · 20 DEC · 15.00

Vlaams Muziek Theater

Zellik, CC Asse, 02 466 78 21

ZO · 20 DEC · 20.30

Kerstconcert

Verrijzeniskoor Paloke, koor Fusa
en Oekraïns koor Loubistok
Sint-Jans-Molenbeek, Verrijzeniskerk,
02 569 25 96

ZO · 20 DEC · 20.15

Weihnachtsoratorium J.S. Bach

Koor en orkest van de Kapel
van de Miniemen
Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

DI · 1 DEC · 20.30

Buddenbrooks

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 2 DEC · 20.30

Whatever Works

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 3 DEC · 14.00

Meisjes

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

ZO · 6 DEC · 20.00

The Chaser

Alsemberg, CC de Meent, 02 359 16 00

MA · 7 DEC · 15.00

Chéri

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

MA · 7 DEC · 20.30

My Sister's Keeper

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

WO · 9 DEC · 20.30

Un Prophète

Overijse, CC Den Blank, 02 687 59 59

DO · 10 DEC · 20.30

The age of stupid

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

ZO · 13 DEC · 15.00

At The Last Wall/ The Unknown Famous

Kevin Coyne Tribute
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

MA · 14 DEC · 20.30

UP

Vilvoorde, CC Het Bolwerk,
02 255 46 90

DI · 15 DEC · 20.30

My Queen Karo

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

WO · 16 DEC · 20.30

The Ugly Truth

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DO · 17 DEC · 15 EN 20.00

Meisjes

Wezembeek-Oppem, GC de Kam,
02 731 43 31

ZO · 20 DEC · 20.00

De helaasheid der dingen

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

MA · 21 DEC · 20.00

De helaasheid der dingen

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

DI · 22 DEC · 15.00

Bredan en het geheim van Kells

Overijse, CC Den Blank,
02 687 59 59

DI · 22 DEC · 20.30

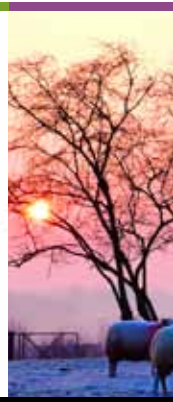
The Young Victoria

Grimbergen, CC Strombeek,
02 263 03 43

Stop the Killings (10/12)

Sexties (tot 3/1)

Europese orchideeën voor de tuin (4/12)

WO · 23 DEC · 20.30

Fame

Overijsje, CC Den Blank,
02 687 59 59

4 TOT 20 DEC

Voetsporen van devotie

Jan Locus, fotograaf
Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

11 TOT 20 DEC

Kevin Coyne Tribute

Meise, GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

TOT 10 DEC

Stop the Killings

Thiago M. Paiva, fotograaf
Dilbeek, den Tat,
02 569 56 17

TOT 13 DEC

Africa. Snel vooruit

Brussel, Atomium,
02 475 47 77
Tervuren, Koninklijk Museum voor
Midden Afrika, 02 769 52 11

TOT 20 DEC

Schoon Volk

Asse, openbare bibliotheek,
www.asse.be

TOT 3 JAN

Omo herders en design

Tervuren, Koninklijk Museum voor
Midden Afrika,
02 769 52 46

TOT 3 JAN

Sexties

Brussel, Bozar,
02 507 82 00

TOT 31 JAN

Marie-José Geeraerts

Wezembeek-Oppem,
GC de Kam, 02 731 43 31

TOT 31 JAN

Maurice Carlier:

licht in beweging
Drogenbos,
FeliXart Museum, 02 377 57 22

TOT 14 FEB

Houtdruk China

Dilbeek, den Tat, 02 569 56 17

TOT 11 APR

Hondse oorlog.

Dieren in de oorlog 1914-1918
Brussel, Legermuseum,
02 737 78 11, www.klm-mra.be

Europalia China

Brussel, Ravensteingalerij,
02 504 91 20,
www.europalia.eu

DI · 1 DEC · 14.00

Voorbij de grens

Lieve Blancquaert, fotografe
Dilbeek, CC Westrand,
02 466 20 30

VR · 4 DEC · 20.00

Europese orchideeën voor de tuin

Paul Noben, orchideeënkenners
Sint-Pieters-Leeuw,
CC Coloma, 02 371 63 07

ZA · 5 DEC · 20.00

Moderne volksdans en initiatie

Sint-Pieters-Leeuw, Evenementenhal,
www.tirkedi.be

DI · 8 DEC · 14.00

Het oratorium, tussen Bach en Honegger

muziekexploratie met
Wouter de Bruyne
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

WO · 9 DEC · 20.00

De wereld rond: Roemenië

ontdek alle facetten van het land
Meise,
GC De Muze van Meise,
02 268 61 74

DI · 15 DEC · 14.00

De (niet) gedeelde herinneringen van Vlaanderen

Marc Colpaert, cultuurfilosoof
Dilbeek,
CC Westrand,
02 466 20 30

DO · 3 DEC · 14.00

De Meutedreef vanuit Groenendaal

Hoeilaart,
parking station Groenendaal,
0477 32 83 61

ZO · 13 DEC · 13.00

Wandeling historiek van bosbeheer

Hoeilaart,
parking Ganzepootvijver,
0477 32 83 61

DO · 17 DEC · 10.00

Wandeling in multiculturele Vilvoorde

Vilvoorde, station,
02 454 54 01

VR · 18 DEC · 19.00

Koudevoetentocht

Asse, Markt,
02 452 88 86

ZA · 19 DEC · 19.00

Midwinterwandeling

Tervuren,
infokantoor Markt,
02 769 20 81

ZO · 20 DEC · 14.00

Winterwandeling

Asse,
kerk Relegem,
02 466 89 99

5 EN 6, 12 EN 13 DEC · 14.00

Atelierbezoek schilder Jacky Duyck

Dilbeek, Roelandsveldstraat,
0476 20 11 63

DI · 8 DEC · 10.30

Bezoek expo De Zijderoute (Brussel)

Alsemberg, CC de Meent,
02 359 16 00

12 EN 13 DEC

Kerst- en kunstambachtenmarkt

Vilvoorde, rond Sint-Jozefkerk,
www.defar.be

VR · 18 DEC · 20.00

Kerstvertelling naar Charles Dickens

Hubert Damen en Vox Veroni Lembeek
Zuun, Sint-Lutgardiskerk,
02 371 63 07

Winterwandeling (20/12)

De agenda wordt samengesteld met gegevens uit de Uitdatabank. Organisaties en verenigingen die hun activiteiten opgenomen willen zien in de volgende agenda die de periode van 1 tot en met 31 december bestrijkt, moeten ons de nodige informatie bezorgen voor 27 november a.s. Je kunt de gegevens mailen naar randkrant@derand.be, per brief sturen naar ons redactieadres (RandKrant – UIT in de Rand Agenda, Kaasmarkt 75, 1780 Wemmel) of invoeren in de Uitdatabank via www.uitdatabank.be. Gezien het beperkte aantal beschikbare pagina's wordt bij de aankondigingen prioriteit verleend aan de activiteiten in de gemeenschaps- en cultuurcentra in de Rand. Om voor plaatsing in aanmerking te komen, worden de andere activiteiten vooral beoordeeld op hun uitstraling naar alle inwoners van de Rand. Het volledige vormingsaanbod van Arch'educ vind je op www.archeduc.be.

Geef zelf je activiteit in!
Uitdatabank.be

Jef Demedts speelt *Picasso, striptease van een genie*

‘Het publiek heeft het recht om iets te zien’

De theatervoorstelling *Picasso, striptease van een genie* vertelt niet zomaar een verhaal over de kleine, kale schilder uit Malaga. Auteur Filip Vanluchene haalt zowat de hele geschiedenis van de 20e eeuw erbij: de ontwikkelingen in de kunst, de politiek, en hoe de gewone mens daarmee omgaat.

TEKST Ines Minten ■ FOTO Filip Claessens

Auteur Jef Demedts zet een krachtige monoloog neer waarin de verhaallijnen over elkaar heen tuimelen als een bende jonge honden. Ook hijzelf dartelt heel de voorstelling lang over het podium, springend van plot tot plot. Demedts heeft ondertussen 52 jaar theater- en televisiegeschiedenis achter de kiezen, maar hij staat met nog evenveel goesting en energie op de planken. ‘Dat slijt niet’, zegt hij. ‘Het is iets wonderlijks.’ Wat evenmin slijt, zijn de zenuwen voor een voorstelling. Die blijven avond na avond toeslaan. ‘Het wordt zelfs erger met ouder worden. Ik denk dat je die kriebelingen in de buik

nodig hebt, anders raakt de fut er snel uit. Je moet vechten voor een voorstelling. Het publiek heeft het recht om iets te zien. Perfectie hoeft dat niet te zijn. Perfectie is onmogelijk en van ernaar streven word je alleen maar ongelukkig. Maar je moet wel je best doen.’

Knipoogjes

Een aantal jaren geleden las Jef Demedts een biografie over Picasso. Hij was er zodanig van onder de indruk dat hij er per se iets mee wou doen in het theater. ‘Dus sprak ik Filip Vanluchene aan. Ook hij zag iets in de tekst, maar vond dat die in een theaterzaal niet alleen kon staan. Het zou te veel een saai opeenvolging van anekdotes worden, vreesde hij.’

Vervolgens kwam de ingeving om er al die andere elementen bij te betrekken. Een paar keer refereert de tekst zelfs aan examens op de toneelschool. ‘Wat ik niet wist, is dat Filip ook het conservatorium van Gent heeft doorlopen en dat ik in de jury zat toen hij eindexamen deed. Die subplot is daar een knipoog naar’, vertelt Jef Demedts.

De leukste vondst in heel het stuk is de uitstap van de Kuurnese Kunstkring Evariste Carpentier. Op een dag in 1969 trekken de leden in alle vroegte met de bus richting Parijs om er een grote Picassotentoonstelling te bezichtigen. Die uitstap vormt de kapstok waar alle andere verhalen aan worden opgehangen en zorgt voor een stevige dosis humor in het stuk. ‘We hebben de voorstelling in Kuurne zelf gespeeld’, zegt Jef Demedts. ‘De Kunstkring Evariste Carpentier bestaat vandaag nog en de personages die we opvoeren zijn er ook echt bij aangesloten geweest. Van op het podium kon ik de stichter van de kring zien zitten: een man van diep in de tachtig, met de wandelstok tussen de benen geplant. Op de meeste plaatsen wordt er met bepaalde passages smakelijk gelachen. In Kuurne gaf de zaal geen kik. Oeioei, denk je dan. Vinden ze het niet goed? Maar achteraf kwamen verschillende toeschouwers me zeggen dat ze enorm genoten hadden. Ze dachten zelfs dat we die plaatselijke namen speciaal voor de voorstelling in hun gemeente gekozen hadden.’

Erotische aantrekkings

‘Meer dan het werk van Picasso, fascineert me zijn persoonlijkheid’, legt Jef Demedts uit. ‘Als man zou ik zijn succes bij de vrouwen kunnen benijden, maar het gaat veel verder dan dat. Zijn ego, zijn kracht, zijn durf en lef ... Hij was soms brutaal en tactloos, om niet te zeggen dat hij zich als een beest kon gedragen. Hij had vaak verscheidene maîtresses tegelijk en schiep er een duivels plezier in om die in zijn bijzijn tegen elkaar op te zetten. Dat is geen mooie karaktertrek natuurlijk. Maar toch bewonder ik hem enorm. Ik wil ook altijd graag kunnen wat ik niet kan: piano spelen, schrijven zoals Hugo Claus, schilderen zoals Picasso; dat lijkt me allemaal prachtig. Onlangs zag ik in het MoMA in New York *Les Demoiselles d’Avignon* hangen. De kleuren, de figuren, de erotiek die het uitstraalt. Ik weet niet of het een prikkel is die vooral naar mannen uitgaat, maar de erotiek die ik in de werken van Picasso zie, vind ik bij geen enkele andere schilder terug.’

i

Op zaterdag 5 december speelt Jef Demedts *Picasso* in CC Den Blank (Overijse), om 20.30

Zesde finale van Rockvonk

Stoomcursus voor jong, muzikaal talent

Wat is het geheim van Jasper Erkens, Andes, Bodyspasm, Ballroomquartet, Larsson? Rockvonk. Het provinciale popconcorso is meer dan een wedstrijd. De jonge deelnemers krijgen professionele begeleiding en podiumkansen. Op 28 november kennen we de winnaar van de zesde editie.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Frederic Busscher

Er zit heel wat jong, muzikaal talent in Vlaams-Brabant. De muziekwedstrijd Rockvonk is aan de zesde editie toe en nog steeds sturen tientallen groepjes, zangers en zangeressen demo's in. De jury beluisterde afgelopen zomer niet minder dan 118 inzendingen. Daarvan mochten er 32 naar de preselectie in jeugdhuizen over heel de provincie: Nijdrop in Opwijk, Mekitburn in Vilvoorde, 't Alternatief in Tienen en Tveldeke in Holsbeek. De zestien halve finalisten bekampten elkaar in oktober in jeugdcentrum Puls in Ternat en De Klinker in Aarschot. Van de acht overgebleven finalisten weten we op 28 november wie Bodyspasm opvolgt als laureaat. 'Met Rockvonk willen we jongeren positief onder de aandacht brengen. Het hoeft niet altijd om problemen te gaan, jongeren zijn met zoveel goede en creatieve dingen bezig. Daarnaast willen we jong talent podiumkansen geven', vertelt Filip Libin van de provinciale jeugddienst.

Professionele steun

Rockvonk is een succesverhaal van de jeugddienst van de provincie Vlaams-Brabant, in samenwerking met Het Depot in Leuven. Niet alleen omdat veel jongeren de kans krijgen hun talent aan een groot publiek te tonen, maar ook omdat ze meteen professionele begeleiding en ondersteuning krijgen.

'Alle finalisten nemen deel aan een intensieve tweedaagse met workshops en foto-sessies', vertelt Filip Libin. 'Elke finalist krijgt bovendien een individuele bandcoach toegewezen. Een professional die zijn sporen in de muziekwereld al heeft verdiend. Denk maar aan Guy Swinnen, Jan Hautekiet, Nicolas Vanderveken van Janez Detd. Nieuw dit jaar is dat die coach hen ook na de finale verder zal helpen. Alle finalisten komen ook terecht

in de poule van 100 % Puur, het speelkansentraject dat hen twee jaar lang op podia van jeugdhuizen, clubs en festivals over het hele land brengt.'

In die intensieve begeleiding verschilt Rockvonk met andere rockwedstrijden zoals Humo's Rock Rally. 'Jasper Erkens werd tweede in de Rock Rally. Hij was daarvoor finalist van Rockvonk. Met Rockvonk heeft hij veel geleerd en dat is net onze bedoeling. In een aantal maanden tijd leren die jonge muzikanten een stageplan maken, krijgen ze tips, coaching, kunnen ze optreden in optimale omstandigheden. Dat is onbetaalbare ervaring.'

Alsmat jonger

Het valt Filip Libin op dat de muzikanten alsmat jonger worden. 'Bij de eerste editie van Rockvonk waren de muzikanten gemiddeld 25 jaar. Nu zijn er groepen met echte tieners.

Throw Television uit Beersel, bijvoorbeeld. Dat zijn jongens van amper veertien, vijftien jaar. En die zijn goed, hoor. De jongeren van vandaag beheersen ook veel beter hun instrumenten.'

De meeste inzendingen volgen de klassieke rockformatie: zanger, drums, gitaar en basgitaar. 'Al is er meer diversiteit dan in het begin. Hiphop, electro, het kan allemaal. Het valt enorm op hoe veel singer-songwriters er deelnemen. Onze provincie lijkt een goede basis te zijn, kijk maar naar Milow, Tom Helsen en Jasper Erkens. Er is niet echt een verschil tussen stijlen vast te stellen in onze provincie, of je nu uit het Pajottenland komt of uit Leuven. Al valt de Aarschotse punkscene wel op met groepen als Second Base en Homer.'

www.rockvonk.be

Een stevig stukje

Het Park van Tervuren is een heel leuke plek om natuur en cultuur met elkaar te combineren en te genieten van elk seizoen. Het Koninklijk Museum voor Midden-Afrika is vlakbij. Het geeft een kijk op ons koloniaal verleden. Je kunt er de enorme natuur- en cultuurrijkdom van Afrika smaken.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Filip Claessens

Onze uitstap vertrekt aan de Markt in Tervuren, waar je de wagen kunt achterlaten op de aangrenzende parkeerplaats.

Daar bevindt zich de Toeristische Dienst van Tervuren, die je allerlei informatie kan verstrekken. Via een smal paadje steek je de Kastanjedreef over en bevind je je meteen aan de Kasteelvijver die zich aan je rechterkant als een langgerekt breed lint ontvouwt. Ga bij

het eerste kruispunt rechtdoor en neem vervolgens links. Je belandt al snel in de buurt van het Koloniënpaleis, maar sla even tevoren rechts het Ijskelderpad in, waarna je het vijfde pad links neemt, zodat je in de buurt van het Afrikamuseum belandt. Intussen heb je al heel wat grote beuken gezien en graspleinen die een welgekomen afwisseling bieden met de bospercelen. Deze majestueuze site met het enorme museum, de grote vijver en de symmetrische opbouw van het plein, geeft je onmiddellijk het ruimtegevoel dat de grootse tijd van weleer terug in herinnering brengt. Binnenkort wordt het inmiddels zo-wat honderdjarige museum volledig gerenoveerd. De prestigieuze plannen zorgen voor nogal wat controverse omdat het oorspronkelijke karakter van de site te weinig zou worden gerespecteerd.

Kolossale zandstenen

Hoe dan ook, je stapt rond de vijver en je kunt op het einde ervan het monument *The Congo, I presume* van Tom Frantzen bekijken. Neem vervolgens rechts en schuin links zodat je voorbij de British School of Brussels

passeert. Als je op het einde rechts volgt en aan het eerste kruispunt rechtdoor wandelt, kom je aan de Gordaelvijver met zijn Koninginnendreef die vooral uit beuk en esdoorn bestaat. Vlak na die vijver neem je rechts de dijk die deze waterpartij scheidt van de Vossemvijver die in 2008 een grondige opknappbeurt kreeg. In de buurt van het water vliegen kokmeeuwen af en aan, terwijl meerkoeten en verschillende eendensoorten allemaal een eigen plekje onder de zon zoeken. Zo passeer je aan het Spaans Huis en neem je schuin links de asfaltweg die je naar de Mathieuweg brengt. Daarna kom je aan de Grote Vaartvijver. Volg rechts de gelijknamige dreef met zijn opvallend witte beukenstammen waar je in deze tijd van het jaar vast verschillende zwammensoorten vindt. Aan de Y-splitsing neem je rechts de Van Caudenbergdreef tot je op de open plek belandt waar meer dan tien dreven samenkomen. In het midden liggen drie kolossale zandstenen, die Leopold II voor 150 frank zou hebben gekocht van een Duisburgse landbouwer, die ze niet langer op zijn akker wilde hebben. Hier komen romantische koppeltjes

park

mijmeren over hun ongetwijfeld rooskleurige toekomst. Met de juiste lichtinval kun je ze heel mooi vereeuwigen ...

Dreven

In het verlengde van de Van Caudenbergdreef ligt de Zaveldreef die je naar de Sint-Hubertusvijver loodst, waar je links in de Spaanse Huisdreef stapt tot de T-spitsing. Als je rechts inslaat, kom je op de Kastanjedreef uit. Overal heb je die machtige dreefstructuren gezien die waarschijnlijk nergens zo prominent aanwezig zijn als hier. Zo passeer je links de geschiedenisrijke Panquinkazerne waar zich ooit de stallingen en personeelsgebouwen van Karel van Lotharingen bevonden. Het Belgisch Leger nam de zaak over in 1897. De Sint-Hubertuskapel aan de overkant van de straat is gebouwd op bevel van Isabella (inderdaad, die van Albrecht) als aandenken aan de heilige Hubertus die hier rond 727 gestorven zou zijn. De mooie zichtas krijg je er gratis bij. Aan de splitsing achter de kazerne wandel je nog even rechtdoor om daarna links de doorgang naar de parkeerplaats in te slaan.

huizentuinen

De bomen van Roel Jacobs

De Bibliotheek René Pechère organiseert deze winter een tentoonstelling over de boomfotografie van kunstfotograaf Roel Jacobs.

Roel Jacobs is beeldend kunstenaar en fotograaf. Bomen zijn zijn passie en vormen een belangrijk aspect van zijn oeuvre. Hij werkt aan verschillende projecten waarin bomen een hoofdrol spelen. In het kader van de wet op de kunst in de open ruimte tracht hij bijvoorbeeld zoveel mogelijk monumentale bomen te (laten) planten op zichtbare, herkenbare en betekenisvolle plekken. Met elke boom wordt een eeuwigdurend contract afgesloten, compleet met notarisakte, waarin vastgelegd wordt dat die boom de ruimte en de zekerheid krijgt om volledig ongehinderd te groeien.

Voor het project *Atlas of Autumn Leaves* fotografeert hij elke herfst in arboreta over de hele wereld bomen in herfststooi. Momenteel telt de atlas 242 exemplaren. *Zonnewijzer bomen* is een project om op diverse plekken, zoals in het Zoniënwoud, het wisselende zonlicht door de bomen te documenteren. Ten slotte maakte hij ook een serie over de beuken in het Zoniënwoud, gefotografeerd van beneden aan de boom naar de hemel. Van deze serie zullen binnenkort een aantal postzegels verschijnen naar aanleiding van de 100e verjaardag van de Vrienden van het Zoniënwoud.

Publieke bomen

Op de tentoonstelling zijn ook een aantal foto's te zien uit het nieuwe boek *Bomen in België Revisited*. Dat is een grondig herziene versie van het standaardwerk *Bomen in België* uit 1992 van Jean-Claude Baudouin, Philippe de Spoelberch en Jef Van Meulder, waarvoor Roel Jacobs de fotografie verzorgde. Dat boek inventariseerde voor de eerste keer ons dendrologisch patrimonium. 4700 bomen werden in het boek beschreven. Voor het

nieuwe boek maakte Roel Jacobs niet alleen de foto's, maar schreef hij ook de teksten, samen met Dirk De Meyere, outdoor collections manager van de Nationale Plantentuin en hoofdredacteur van de jaarboeken van de Belgische Dendrologie.

Maandenlang doorkruiste Jacobs België om de bomen van toen opnieuw te fotograferen, maar ook om nieuw ontdekte bomen op te zoeken. Een aantal van de bomen van toen zijn omgekomen door ouderdom of ziekte, anderen zijn groter en meer zichtbaar geworden. Er zijn ook enkele nieuwe collecties bij gekomen, verwaarloosde parken zijn de voorbije jaren geherwaardeerd, sommige oude privé-parken met waardevolle collecties werden door lokale overheden aangekocht en voor het publiek opengesteld. 'Het patrimonium van levend erfgoed wordt meer en meer op zijn waarde geschat, ook door de overheden', constateert Jacobs tevreden.

Waren in het eerste boek ook een aantal privé-parken en collecties opgenomen, dan wordt in deze uitgave vooral aandacht besteed aan de bomen die voor iedereen vrij te bezichtigen zijn in openbare parken, tuinen, arboreta, open landschappen, straten of voortuinen. 'Sommige straten en wijken in onze steden en voorsteden zijn op zich al een verzameling van mooie bomen en struiken. Ze zijn daarenboven een afspiegeling van de periode waarin de bomen geplant werden', meent Jacobs.

TEKST Herman Dierickx ■ FOTO Roel Jacobs

i De tentoonstelling *Wassende Tijd*.

De bomen van Roel Jacobs is tot 31 januari 2010 te zien in het Civa, Kluisstraat 55, 1050 Brussel. Van 3 februari tot 31 maart in de Sint-Gorikshallen in Brussel. Roel Jacobs, *Bomen in België Revisited*, BAI Publishers, 2009, www.bvpr.net, www.roeljacobs.be

'Ik wil na drie jaar niet afgerekend worden op hoe hard ik heb geroepen, maar op wat er op het terrein is verbeterd', stelt Tom Troch (SP.A). Hij gaat zijn laatste dagen in als gedeputeerde bevoegd voor het Nederlandstalige karakter van de Rand. Zoals afgesproken bij de vorming van de provinciale coalitie volgt Elke Zelderloo (CD&V) hem op.

TEKST Bart Claes ■ FOTO Filip Claessens

Gedeputeerde Tom Troch 'Zolang de fa is een goed b

An de muur van zijn kabinet hangen twee schilderijen van Felix De Boeck. 'De onafwendbare band met de Rand', lacht Tom Troch. 'Mijn uitgangspunt is dat we met alle inwoners van Vlaams-Brabant moeten samenleven. Dat betekent dat we openstaan voor iedereen, dat elke inwoner zich hier thuis voelt. Daar zijn wel een aantal voorwaarden aan verbonden. Een gemeenschappelijke taal, bijvoorbeeld. Je kunt pas integreren als je dezelfde taal spreekt als je buurman. De provincie speelt hier vooral een motiverende rol. Met campagnes en taallessen hopen we mensen aan te zetten Nederlands te leren en te spreken. We kunnen dat niet afdwingen, maar vrijblijvend is het ook niet.'

Je was nog maar net gedeputeerde of de discussie over de niet-benoeming van drie burgemeesters in de Rand brak los. Wat is de rol van de provincie hierin?

'Daarover heeft de provincie niets te zeggen. Vlaanderen is de toezichhoudende overheid. Los hiervan denk ik niet dat het goed is om te blijven palaveren over het niet benoemen van deze mensen. Als burgemeester hebben ze de wet niet gevolgd, dus kunnen ze niet benoemd worden. Punt. De betrokkenen komen niet in het nieuws met verwezenlijkingen in hun gemeente, maar alleen bij de gratie van hun niet-benoeming. Zo maak je hen belangrijker dan ze zijn.'

natuurlijk

Vrede aan alle dieren van goede wil

In de decembereditie van deze rubriek zomen we even in op onverwachte vreedstaterelen tussen dieren die mekaar in principe niet zo liggen. Bij de echte huisdieren kunnen sommige honden en katten het, ondanks het spreekwoord, heel goed met elkaar vinden en leven ze op voet van gelijkheid samen in een ongetwijfeld vreedzaam huisgezin. Een eigenaardigheid zijn vegetarische honden of katten die blijkbaar geen last ondervinden

van hun *onnatuurlijk* menu en mettertijd de kunst van de jacht verleren.

Van verschillende huisdieren is bekend dat ze het niet steeds even nauw nemen met de klassieke regels van prooi en predator. Vooral stadskatten kunnen het dus wel eens vinden met cavia's, hamsters of allerlei (wilde) muissoorten. Honden steken soms geen poot uit naar een konijn of haas. Meer nog, er zijn gevallen bekend waarbij een hond de verdediging van een konijn op zich neemt en er een bijzondere band mee ontwikkelt.

Het bekendste voorbeeld van een *tam wild dier* is ongetwijfeld Knut, de ijsbeer van de Berlijnse Zoo, die bij zijn geboorte op 5 december 2006 verstoten werd door zijn moe-

der. Hij werd opgevoed door een verzorger en was op geen tijd de Duitse publiekslieveling. Maar zijn gedrag werd wat problematisch en het verder opkweken werd een controversiële aangelegenheid. Gaandeweg kreeg het dier opnieuw wat wilde instincten zodat hij in afzondering moest worden gezet. Om hem een normaal leven te gunnen, kreeg hij onlangs een nieuwe vriendin (ijsbeer) toegewezen zodat ze ingeschakeld kunnen worden in een kweekprogramma.

Van een inwoner uit Wemmel kregen we deze schitterende foto van een kat en een egel, die vreedzaam naast elkaar een maaltijd nemen. Meestal kijken die beide soorten mekaar nooit recht in de ogen, want ze

geeft fakkel door

Faciliteiten niet definitief geregeld zijn, leidt moeilijk'

Over BHV stemde de provincieraad wel een motie.

'Ook dat lijkt me vrij duidelijk. De splitsing is juridisch en wettelijk gerechtvaardigd. We hebben de wettelijke bevoegdheid niet daar zelf wat aan te doen, maar het is wel een kwestie van provinciaal belang. Daarom heeft de provincieraad hierover een motie gestemd. Meer kun je niet doen.'

Wat doet de provincie om de taalsituatie in de Rand te verbeteren?

'We organiseren en stimuleren Nederlandse taallessen, onder meer via het Huis van het Nederlands en vzw 'de Rand'. We voeren campagnes via sportclubs en handelaars om het gebruik van het Nederlands te stimuleren. We geven subsidies aan activiteiten die het Nederlands bevorderen. Een voorbeeld? Een voetbalclub uit Machelen die aan de spelertjes naast de trainingen een cursus Nederlands aanbiedt. Dat gaat misschien maar om enkele anderstalige kinderen, maar zij zullen het Nederlands tenminste niet associëren met gekibbel of Brussel-Halle-Vilvoorde maar met sport en vriendschap. Dergelijke initiatieven moedig ik aan.'

Mooi, maar als je met Vlamingen in bijvoorbeeld Sint-Genesius-Rode praat, klinkt er verbittering door. Weinig Franstaligen volgen er taallessen.

'Die verbittering snap ik best. Met een aantal

Franstalige inwoners heb je het als Vlaming inderdaad niet altijd makkelijk. Een Franstalige inwoner in Rode wordt niet geprikkeld om Nederlands te leren. Zijn burenspreken Frans, op het werk wordt er allicht Frans gesproken, in de winkel om de hoek ook. Dat is het specifieke probleem van de faciliteitengemeenten. Zolang BHV niet gesplitst is, zolang er geen definitieve regeling voor de faciliteiten is, zolang de dreiging van de uitbreiding van Brussel blijft hangen, is het zeer moeilijk om een beleid te voeren.'

'Een voorbeeld? De kinderoogdagen in Kraainem. Op een bepaald moment toonde het gemeentebestuur zich geïnteresseerd om mee te werken. Wij waren bereid de kinderoogdagen in vier talen te organiseren omdat we het belangrijk vinden om de kinderen van de faciliteitengemeenten te bereiken. Op het laatste ogenblik trok het gemeentebestuur zich echter om onduidelijke redenen terug. Samenwerken met een Vlaamse provincie is voor de Franstalige meerderheid daar blijkbaar een brug te ver.'

Jouw opvolger wacht een zware taak. Wat kan er volgens jou beter?

'Er gaat behoorlijk wat geld naar de Rand, zowel vanuit de provincie als vanuit de Vlaamse Gemeenschap. We weten echter niet of we dat geld ook op de best mogelijke manier gebruiken. Daar moet meer duidelijkheid over komen. De ondersteuning van het

onderwijs verdient ook blijvende aandacht. We moeten proberen alle partners in de Rand op dezelfde lijn te krijgen. Ik heb het platform van de randgemeenten opengetrokken tot alle gemeenten van Halle-Vilvoorde. Die spanningen moeten voortgezet worden.'

FR 'Sans règlement définitif pour les facilités, difficile de mener une bonne politique'

'La province essaie, par le biais de campagnes et de cours de langues, d'inciter les citoyens à apprendre et à parler le néerlandais. Nous ne pouvons évidemment rien imposer, c'est une question d'engagement', nous explique Tom Troch (SP.A). Le député, qui est compétent pour le caractère néerlandophone du Vlaamse Rand, arrive au terme de son mandat. 'Faute de scission de BHV, faute de règlement définitif pour les facilités, aussi longtemps que la menace de l'extension de Bruxelles se pointe à l'horizon, il est trop difficile de mener une politique à part entière. Un exemple? Initialement, l'administration communale de Kraainem était disposée à participer aux kinderoogdagen. Puis, la commune s'est désistée à la dernière minute, pour des raisons peu précises. Pour la majorité francophone en place, la collaboration avec une province flamande était vraisemblablement un pas de trop.'

hebben het in de vrije natuur niet op elkaar begrepen. Dat het anders kan, bewijst dit mooie plaatje. Misschien hebben we hier te doen met een stadsegel die zich aanpast aan zijn leefomgeving? En heeft de poes begrip voor haar stadsmus-vriendje? Ook beelden van een hond en een merel, die een onvoorwaardelijke vriendschap sluiten, bestaan. Kraaiachtigen als kauw en ekster worden soms een soort huisdier van de mens. Ze blijven jarenlang trouw aan hun nieuwe levenssituatie, ook al hebben ze de volledige vrijheid om er spoorvlagen vandoor te gaan.

Maar ook in het wild, overal ter wereld, heb je van die vreemde situaties of tafereelen waar je in deze eindejaarsperiode stil van

wordt en die misschien inspirerend kunnen werken; alle beetjes helpen. Het verhaal van de leeuw die een jonge antilope adopteert, vertederde menig mensenhart toen het vele jaren geleden de ronde deed. Dat was ook het geval bij die Finse berin die beste maatjes werd met een schaapsooi. Jarenlang waren ze onafscheidelijk. De idylle eindigde toen het schaap van een berghelling viel en stierf.

Het gaat zo goed als altijd om geïsoleerde gevallen, maar ze bestaan wel degelijk, zodat je ze misschien zelf al hebt meegemaakt. Mogen ze allemaal een voorbeeld zijn voor de mensheid, zodat ook wij het onmogelijke kunnen waarmaken.

TEKST Hermand Dierickx ■ FOTO Familie Borremans

Nederlandstaligen gevoeliger voor taalgebruik dan Franstaligen

Ongeveer één derde van de Nederlandstalige bewoners in de Rand stoort zich aan het gebruik van andere talen op openbare plaatsen in hun gemeente. Maar slechts een deel handelt er ook naar en schakelt niet over naar een andere taal.

TEKST Joris Herpol • FOTO Filip Claessens

Opvallend: oudere Nederlandstaligen zijn gevoeliger voor het respecteren van de taalwetgeving dan jongeren. Dat alles blijkt uit een attitudeonderzoek van Dorien De Mars (22), waarmee ze aan de Vrije Universiteit Brussel afstudeerde in de Letterkunde Nederlands-Frans. 'Mijn onderzoek naar de houding van Nederlandstalige, Franstalige en tweetalige inwoners uit de Rand ten aanzien van het taalgebruik in hun gemeente is in Wemmel en Meise gevoerd', zegt Dorien De Mars. 'Ik heb vooral verenigingen aangesproken om de enquêteformulieren te verdelen. De mensen die de vragenlijst hebben beantwoord, hebben dus een link met een vereniging uit Wemmel of Meise, maar wonen daarom niet noodzakelijk in deze gemeenten. Ik maak geen onderscheid tussen een faciliteitengemeente en een gewone gemeente. Het zou interessant zijn om de verschillen in attitude tussen mensen uit gemeenten met of zonder faciliteiten te onderzoeken. Maar daarvoor is meer onderzoek nodig.'

Eerst Vlaming dan Belg

'Uit het onderzoek blijkt dat het culturele beleid van de Vlaamse overheid een invloed heeft op het identificatieproces van de Nederlandstalige inwoners van de Rand. Zij zien zichzelf in de eerste plaats als Vlaming, pas nadien als Belg. De Franstalige en tweetalige ondervraagden daarentegen beschouwen zichzelf in de eerste plaats als Belg. Vooral de Nederlandstalige inwoners van de Rand zijn gevoelig voor het respecteren van de taalwetgeving en dat heeft mijn inziens te maken met het beleid dat de Vlaamse overheid in de Rand voert. Daar wordt het Nederlandstalige karakter en het Nederlandstalige culturele leven sterk in de verf gezet, zodat de Nederlandstaligen zich ook écht betrokken voelen en zich dus ook *Vlaamse Randbewoner* voelen.'

Vooral woorden, minder daden

'Ongeveer één derde van de Nederlandstaligen stoort zich aan het feit dat er op openbare plaatsen in hun gemeente niet enkel Nederlands wordt gesproken. Vooral de oudere Nederlandstaligen verlangen dat het Nederlands de algemene voertaal is op openbare plaatsen. Als het gaat om situaties waarbij de respondent zelf actief betrokken is, staat zelfs meer dan de helft tot driekwart van de Nederlandstaligen erop dat de communicatie in het Nederlands verloopt. Toch betekent dit niet dat ze altijd naar deze principes handelen. Zo verklaart een op de drie toch gewoon over te schakelen naar de andere taal. Slechts een kleine groep (4 tot 9 procent) breekt in een dergelijke situatie de communicatie af en gaat weg. Dat Nederlandstaligen taalgevoeliger zijn, blijkt ook uit het feit dat anderstalige reclame door de helft van de Nederlandstalige respondenten

niet wordt gewaardeerd, terwijl de Franstaligen er geen problemen mee hebben. Nederlandstaligen storen er zich ook aan dat plaatsnamen worden vertaald.

'Ik stelde de concrete vraag wat mensen zouden doen als ze in een supermarkt in de andere landstaal worden aangesproken. Eén derde van de Nederlandstaligen blijft naar eigen zeggen in het Nederlands verdergaan en schakelt dus niet over op het Frans. Van de Franstaligen zal slechts 15 procent naar eigen zeggen zijn eigen taal blijven gebruiken als hij of zij in het Nederlands wordt aangesproken. De plaats waar mensen worden aangesproken, bepaalt mee of men overschakelt naar de andere taal. Zo blijft slechts 6 procent van de Franstaligen op een markt verdergaan in het Frans als ze in het Nederlands worden aangesproken. Dat is heel wat minder dan in een supermarkt', zegt Dorien De Mars.

Uit het onderzoek blijkt voorts dat Franstaligen haast unaniem voorstander zijn van meertalig onderwijs. De meningen aan Nederlandstalige kant blijven hierover verdeeld. Zowel Nederlandstaligen als Franstaligen vinden dat ze hun moedertaal goed beheersen. Franstaligen schatten hun kennis van de tweede landstaal wel lager in', zegt Dorien De Mars.

i

Meer informatie over het Attitude-onderzoek bij Nederlands- en Franstaligen in de Vlaamse Rand rond Brussel, Vrije Universiteit Brussel, 2009, 177 p., vind je op www.docuvlaamserand.be onder de rubriek *nieuws*.

Naam dekt de lading niet

Het wereldcafé *Brazzaville* ligt niet in het midden van de Afrikaanse savanne, maar in hartje Wolvenstem. Als je in de tropische sfeer binnenkomt, waan je je even ver weg.

Wist je dat de op één na kleinste afstand tussen twee hoofdsteden van twee onafhankelijke landen slechts 1,6 km is? Die luttele afstand scheidt Kinshasa met het kleurrijke Brazzaville, de hoofdstad van de Republiek Congo. Maar Brazzaville, het eetcafé, ligt al vijftien jaar gelukkig dichterbij. Sinds vijf jaar wordt het uitgebaat door Eddy Bastanie, de derde uitbater. 'De eerste eigenaar had naam en faam verkregen in de omgeving, maar de tweede is die goede reputatie snel kwijtgeraakt. Toch hebben we de naam en het kader bewust behouden. We houden van een uitdaging en willen de zaak terug op niveau brengen. Ik kan met trots zeggen dat we hier in geslaagd zijn.'

Afrikaanse warmte, klassieke gerechten

De inrichting is koloniaal met warme en Afrikaanse accenten; iets wat je in de wijde omgeving niet vaak terugvindt. 'Ons publiek is heel uiteenlopend en komt een beetje van overal. We hebben vaak bekende Vlamingen uit de muziek- of sportwereld die hier een hapje komen eten, maar ook veel zakenlui uit Vilvoorde, Machelen en Zaventem.' Dat alles schept hoge verwachtingen, ook al komen we voor een snelle hap. Maar spijtig genoeg dekt de naam de lading niet. Van een restaurant met een tropische, Afrikaanse naam verwacht je exotische, Afrikaanse gerechten. Het restaurant biedt echter hoofdzakelijk klassieke gerechten zoals steak, scampi's of lam. En – raar maar waar – Oosterse wokgerechten blijken de specialiteit. Ik mis authentieke Afrikaanse gerechten zoals Maboque; gekookte vis in chili en gerold in cassavebladeren.

Om te beginnen kies ik voor een *Apero Brazzaville* (€4,50). Hoezeer ik ook aandring, wat er exact in zit, kom ik niet te weten. 'Groen en lekker', is het enige wat de serveerster me vertelt. Ik laat het niet aan mijn hart komen en nip vrolijk verder van mijn verhelderende cocktail terwijl onze voorgerechten geserveerd worden. Ik ga voor de *Scampi's à l'Indienne met currysaus, sojascheuten en paprika* (€12,60 voor 6 scampi's). Mijn tafelenoot kiest voor het gerecht van het huis, *Scampi's Brazzaville* in een licht pikant sausje (€13,10 voor 6 scampi's). Beide gerechten zijn goed op smaak gebracht met voldoende kruiden en zijn een streling voor de tong. Spijtig genoeg kan ik dit niet zeggen van mijn *Wok Bangkok Kip met fijne groentjes* (€13,20). Dit gerecht is redelijk vettig en valt tegen. De wokschotel wordt wel origineel gepresenteerd in een echte authentieke wok. Zo ook de frietjes; die in een grappig puntzakje de *Texaanse spareribs* (€14,10) van mijn tafelenoot vergezellen. De spare ribs zijn goed gemarineerd en geglaceerd en zijn om duimen en vingers van af te likken.

Mijn nieuwsgierigheid wordt geprikkeld door de grote trap en ik besluit wat rond te snuffelen, zodat mijn maag wat kan rusten. Ik kom tot de ontdekking dat Brazzaville veel groter is dan het op het eerste gezicht lijkt. 'Inderdaad, boven is er nog een volledige verdieping die in de winter op vrijdag en zaterdag ook als restaurant dienst doet. Daarnaast houden we er seminaries of feestjes tot 100 personen. Leuk om weten is dat Brazzaville ook vaak gebruikt wordt als locatie voor tv-opnames', besluit Eddy Bastanie.

TEKST Sandra Szondi ■ FOTO Kris Mouchaers

i

Brazzaville

Geemteplein 5, 1861 Wolvenstem, 02 269 75 83, brazzaville.wolvenstem@telenet.be, www.brazzaville.be

EN

Dutch speakers more sensitive about language than French speakers

Roughly one-third of Dutch speakers have a problem with Dutch not being the only language spoken in public places in their municipalities. And it is mainly older Dutch speakers who are keen on Dutch being the general medium of communication in the public arena. In situations where respondents are actively involved as many as one-half to three-quarters of Dutch speakers insist that the conversation should be in Dutch. However, they do not always act according to these principles because one in three respondents admits regularly switching over to the other language. Solely a tiny group (4 to 9%) claim they would stop the conversation and walk away in such a situation. All of these findings are featured in a survey Dorien De Mars from Meise, a graduate from the VUB (Free University of Brussels), conducted on the attitude people in the Rand adopt to language use in their municipalities.

Een fotograaf spreekt in beelden. Maar achter elke foto schuilt dikwijls ook een persoonlijk verhaal, waardoor we de foto soms met andere ogen bekijken. In *beeldverhaal* geven we een jaar lang het beeld en het woord aan een fotograaf. Eerste in de rij is persfotograaf Michiel Hendryckx, die in opdracht van de provincie Vlaams-Brabant zijn eigenzinnige versie van de Rand heeft gefotografeerd. Onze medewerker Michaël Bellon tekende zijn verhaal op. Meer info vind je op: www.vlaamsbrabant.be/rand

Vilvoorde, CC Het Bolwerk

Koninklijke Rederijkerskamer De Goudbloem speelt het blijspel De bende van Moemoe

Ik wilde ook iets uit het gemeenschapsleven in de Rand tonen. Deze amateurtoneelkring uit Vilvoorde zou even goed in West-Vlaanderen kunnen gedijen. Ze speelden een echt blijspel met acteerprestaties die ik niet slecht vond. Soms ging er iemand in de charge, zoals je op de foto kunt zien. Het stuk is van Lode Ansoms, die blijkbaar populair is in deze middens, en gaat over een vrouw die benedeleider wordt en iedereen erop uitstuurt met opdrachten om te gaan stelen. Als puntje bij paaltje komt, wordt iedereen opgepakt behalve Moemoe, die er met het geld van tussen muist.

MICHEL HENDRYCKX

'Ouders die hun kinderen naar een Europese school sturen, begrijp ik niet goed. Ze maken moeilijk vrienden in de buurt en leren weinig over België.' Dat zegt de Finse Asta Lahteenmaki, tolk in het Europees Parlement en inwoner van Wezembeek-Oppem.

TEKST Johan De Crom ■ FOTO Filip Claessens

Een stap uit de Europese vesting

Asta Lahteenmaki trok in 1995 met haar man Ville en hun zes maanden oude zoon Henrik naar Watermaal-Bosvoorde. Hun zoon Oscar werd er twee jaar later geboren. 'We waren van plan om twee jaar te blijven. Het zijn er ondertussen vijftien geworden.' Asta tolkt in het Europees Parlement het Zweeds, Noors, Deens, Duits, Engels en Nederlands naar het Fins. Ville startte hier aanvankelijk als leraar Fins en Finse literatuur aan de Scandinavische school in Waterloo, maar heeft intussen tien jaar zijn eigen vertaalbureau.

Buurtbewoners

Asta's zonen zijn jonge brokken energie die zich uitleven in zwemmen, basket, tennis en golf. Henrik doet daar nog eens fitness bovenop en Oscar volgt lessen elektrische gitaar. De jongens doen hun sporten allemaal in clubs in de directe omgeving. 'De baskettrainingen zijn in het Frans. Dat is goed, dan leren ze ineens de taal. Dat lukt behoorlijk', zegt Asta. Henrik en Oscar zitten allerminst

gevangen in de gouden kooi die de Europese enclave soms is. Ze zijn stevig verankerd in de eigen buurt. 'Ze gaan gewoon naar het Heilig-Hartcollege in Wezembeek-Oppem. Ik begrijp niet goed dat ouders hun kinderen naar een Europese school sturen. Het is daar een komen en gaan van leerlingen. Ze leren er moeilijk vrienden kennen uit de buurt', meent Asta.

Asta en Ville verkiezen het contact met de lokale gemeenschap. 'Het is gemakkelijk om rond Brussel in het kringetje van *Europeanen* te blijven. We zouden hier in principe zelfs compleet Fins kunnen leven', verklaart Asta. Dat doen ze bewust niet. Ze nemen deel aan de lokale activiteiten in gemeenschapscentrum de Kam. Asta kwam bij de gemeenteraadsverkiezingen van 2006 op voor de gemeenschappelijke Vlaamse lijst Open, die nu wo Plus heet.

Eigenaardigheden

Asta steunde de lijst passief en behaalde 170 voorkeurstemmen, wat veel meer was dan

DE MOOISTE PLEK IN FINLAND

Het eigen zomerhuis op het eiland Raippaluoto, aan de westkust.

DE MOOISTE HERINNERING AAN FINLAND

Nachtelijk zwemmen of vissen terwijl het nog licht is.

DE MOOISTE PLEK IN BELGIË

De Ardennen met de exotische noten- en kastanjabomen.

DE MOOISTE HERINNERING IN BELGIË

Een boottocht door Gent en Brugge.

ze zelf verwachtte. Ze raakte niet verkozen. Wat ze zou willen verwezenlijken, is een brug slaan tussen Vlamingen en Walen. 'Ik zou activiteiten organiseren waar beide gemeenschappen samen aan deelnemen. Nu verloopt alles zo gescheiden. Dat is jammer.' Ze vindt het ook vreemd dat Franstalige politici het beleid bepalen in een Vlaamse gemeente. 'Vlamingen beginnen tegen onbekenden ook automatisch in het Frans of Engels te spreken. Zeer eigenaardig', vindt Asta. Zijzelf komt uit Vaasa, een stad aan de westkust van Finland, waar zo'n 6 procent van de inwoners Zweeds spreekt. 'De Zweedstaligen spreken je er in het Zweeds aan en wij antwoorden in het Fins. Zo verlopen de gesprekken daar. Iedereen gebruikt zijn eigen taal en niemand heeft daar moeite mee. Vreemd ook dat hier in een Franstalige school een Franstalige leraar Nederlands onderwijst, en andersom. Waarom wisselt men die leerkrachten niet uit?'

Asta geniet hier van de rijkdom aan voeding. 'Die weelde aan groenten en fruit. En al die kleine buurtwinkels en bakkerijen. Dat kennen we niet in Finland. Daar koop je alles in grote winkelcentra. Hier heeft elk dorp ook zijn eigen kern met winkels en een eigen buurtleven. Wat mist Asta het meest? Er volgt een diepe zucht, als in een smeekbede: 'ruimte!'

DU Ein Schritt aus der europäischen Festung

'Wir hatten vor, zwei Jahre zu bleiben. Es sind deren inzwischen fünfzehn geworden', erzählt die Finnin Asta Lahteenmaki aus Wezembeek-Oppem. Sie ist Dolmetscherin im Europäischen Parlament, will jedoch nicht im kleinen Kreis der Europäer hängen bleiben. Die Teilnahme am Leben in ihrer Nachbarschaft ist in ihren Augen sehr wichtig. 'Ich möchte Aktivitäten organisieren, an denen beide Gemeinschaften dieses Landes gemeinsam teilnehmen. Derzeit verläuft alles so getrennt.' Etwas anderes fällt ihr auf: 'Flamen reden mit Unbekannten zunächst automatisch auf Französisch oder Englisch. Sehr merkwürdig.' Sie selbst kommt aus Vaasa, einer Stadt an der finnischen Westküste, wo etwa 6 Prozent der Einwohner Schwedisch sprechen. 'Die Schwedischsprachigen sprechen einen dort auf Schwedisch an, und wir antworten auf Finnisch. Jeder verwendet seine eigene Sprache, und niemand hat damit Schwierigkeiten.'